

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Mesečni prilog »Sokolska Prosveta«

God. III. - Broj 45

Ljubljana,
10 novembra
1932

Izlazi svakog četvrtka • Godišnja pretplata 50 Din • Uredništvo nalazi se u Učiteljskoj tiskari, Frančiškanska ulica 6, telefon broj 2177, uprava u Narodnom domu, telefon broj 2543 - Ljubljana • Račun poštanske štedionice broj 12.943 • Oglasi po ceniku • Rukopisi se ne vraćaju

Proslava 1 decembra

Svim bratskim župama, društvima i četama!

Rezucijom glavne skupštine Saveza od 29 marta 1930 ustanovljen je dan 1 decembra svake godine kao obavezan sokolski praznik za celo područje Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije, kao dan uspomene narodnog i državnog ujedinjenja u kraljevini Jugoslaviji.

I ove godine ima se taj dan u svima sokolskim jedinicama proslaviti najsvečanije. U sokolskim svečanostima, koje se budu prilikom toga sokolskog i državnog praznika priredile, treba da dođe do izražaja ne samo težnja da se svima i svakome prikaže veličina istorijskog dela, stvaranje jedinstvene naše nacionalne jugoslovenske države i ogromna cena u nadočvećanskim naporima i preteškim žrtvama, u životima i krvi najboljih sinova naše otadžbine, kojom smo iskupili naše oslobođenje i ujedinjenje, nego i naša odlučna volja i pripravnost da tu tako skupno plaćenu slobodu iskoristimo na svoj kulturni i ekonomski razvitak, za lepši i bolji život i naš i pokoljenja koja dolaze. Zbog toga proslava treba da, i po sadržini i po spoljnjem obliku, potpuno odgovara važnosti toga istorijskog dana i da svojim moralnim uticajem posluži sokolsko-vaspitnim ciljevima. Pri tome treba imati u vidu, da vreme u koje ove godine pada svečanost, obeležavaju naročito i ovi momenti: da smo na kraju Tirševe i na pragu naše jubilarne godine — proslave sedamdesetogodišnjice osnivanja prvog našeg sokolskog društva, »Južnog Sokola« u Ljubljani, i da je ove godine dvadeseta obljetnica balkanskog rata, koji je doneo slobodu našem klasičnom Jugu i probudio nadu i veru u skorajnji opšti vaskrs celokupnog jugoslovenskog naroda.

Ostavljajući pojedinim društvima i četama da se u pojedinostima prilagode mesnim prilikama, izdajemo u pogledu organizacije i načina proslave ova opšta

UPUTSTVA:

- 1) Proslava treba da se sastoji iz: a) svečane sednice upravnog odbora društva (čete) i b) svečane akademije.
- 2) Svečana sednica upravnog odbora treba da se održi po pravilu u društvenim prostorijama (sokolani), koje za tu priliku treba naročito ukrasiti. Ako prostorije ne odgovaraju, treba sednicu po mogućnosti održati u gradskoj (opštinskoj) kući ili u drugoj kojoj javnoj dvorani, kojoj spoljašnjim uređenjem treba dati sokolsko obeležje. Gostionice i slične lokale treba izbegavati.
- Sednice neka se održe pre podne, ako je moguće u 11 sati.
- Na dnevni red treba da se stavi: a) Državna himna.
- b) Otvoravanje sednice od strane starešine, odnosno njegova zamenika.
- c) Predavanje o značaju 1 decembra s gledišta nacionalno-državnog i sokolskog.
- d) Muzička kompozicija patriotičkog karaktera (orkestar, fanfara ili hor).
- e) Deklamacije ili recitovanje s rodoljubivom temom.
- f) Muzička kompozicija svečanog karaktera.
- g) Svečano prevođenje sokolske dece u sokolski naraštaj, a sokolskog naraštaja u članstvo. Starešina (odnosno njegov zamenik) drži prigodan govor i pripodbeva svakom pojedinome na grudi naraštajsku, odnosno člansku značku.
- h) Polaganje zaveta novih članova (članica).
- i) Muzička kompozicija veseloga karaktera.
- j) Zaključenje sednice.
- 3) Tekst zaveta, koji izgovaraju članovi (članice) za starešinom, glasi: »Zavetujem se, da ću u svom kao društvenom i javnom, tako i u privatnom životu verno i savešno izvršiti sve dužnosti, koje mi nalaže svetinja i uzvišenost sokolske misli.

Zdravo!

Beograd, 6 novembra 1932.

SAVEZ SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

I zamenik starešine
E. Gangl, s. r.

Pretsednik Prosvetnog odbora
Dr. Vladimir Belajčić, s. r.

Tajnik
Ante Brozović, s. r.

Izjavljujem, da su mi poznati propisi društvenih pravila, i da ću ih se bezuslovno držati.

Zavetujem se da ću ostati veran jugoslovenskom državnom i narodnom jedinstvu i ideji zajednice svih Slovena. Zdravo!

(Slovenački). »Zaobljubljam se, da hoćem zvesto in vestno izpolnjevati v svojem društvenem, javnem in zasebnem življenju vse dolžnosti ki mi jih nalaga svetost in vzvišenost sokolske misli.

Izjavljam, da so mi znani predpisi društvenih pravil in da se hoćem brez-pogojno ravnati po njih.

Zaobljubljam se, da ostanem zvest jugoslovenskemu državnomu in narodnemu edinstvu in ideji skupnosti vseh Slovanov. Zdravo!

Iza svečanog zaveta pruža svaki član (članica) desnicu starešini i polaže ruku na društvenu zastavu, ako je društvo ima. Zatim svaki član (članica), koji je položio zavet, upisuje svoje ime u naročitu knjigu.

4) Ako su u toku godine održavana sokolska takmičenja, pa bi se pobeđnicima imale razdeliti nagrade, neka se i ta predaja diploma i nagrada stavi na dnevni red sednice.

5) Svečanost sednici treba da prisustvuje sve članstvo, naraštaj i deca, a pozvati se mogu i predstavnici vlasti i kulturnih i humanih ustanova i organizacija u mestu.

6) Prilikom otvaranja sednice starešina će se setiti umrlih članova u toku poslednje godine, naročito onih, koji su se istakli svojim radom. Ako je koji član stekao naročite, vanredno velike zasluge za društvo, pominjaće mu se ime svake godine.

7) Sokolska akademija održaće se po pravilu uveče. Na njoj treba da se pokaže, do koje se visine razvio sokolski rad društva (čete) do toga vremena. U program treba staviti, pored gimnastičkih, i koncertne tačke, koje treba da su na dostojnoj visini, kao i druge tačke, u kojima dolaze do izražaja i sokolski prosvetno-vaspitni rad.

Ako se predavanje ne bi održalo pre podne, treba ga staviti na program akademije kao prvu ili drugu tačku.

U mestima, gde je sokolsko društvo (četa) tek u početku svoga razvitka ili inače slabo, može se umesto akademije održati sokolska zabava ili selo.

8) Čist prihod ove proslave ostaje društvu (četi), koje je priređuje. Ako se u okviru proslave priredi u cilju povećanja prihoda i prodaja kakvih predmeta (tombola, lutrija i sl.), neka se u tu svrhu po mogućnosti upotrebljavaju samo predmeti sokolskog značaja (knjige, slike, razglednice i t. d.).

9) Bratska društva (čete) neka se 1 decembra sete i naših pograničnih sokolskih društava i četa. Knjige i novac, koji bi se eventualno u tu svrhu sakupio, treba do 20 decembra poslati Saveznoj upravi, koja će to onda razaslati kuda treba. Svaki, kome je to moguće, neka daruje za knjižnice tih društava (četa) barem po jednu knjigu!

10) U sedištima župa, gde ima više društava preporučuje se da proslavu 1 decembra (naročito svečanu akademiju) obave sva društva zajedno. U slučaju zajedničke svečane sednice pretsedavaće starešina župe.

11) Bratskim župskim upravama prepušta se da, imajući u vidu naročite prilike svoga kraja, u duhu ovih opštih odredaba izdadu za svoja društva i čete diferencirane propise.

12) O samoj proslavi poslaće društva i čete svojim župama izveštaje prema obrascu koji će izdati Savezni prosvetni odbor najkasnije do 15 decembra.

Zupske uprave poslaće skupni izveštaj za celo svoje područje Saveznom prosvetnom odboru najkasnije do 31 decembra.

Zeći svim bratskim društvima i četama da prilikom proslave 1 decembra postignu što veći uspeh, šaljem svoji braći i sestrama, naraštaju i deci iskrene i bratske pozdrave!

Brat dr. Lavoslav Hanžek, ministar za fizičko vaspitanje naroda

U novom sastavu vlade portfelj Ministarstva za fizičko vaspitanje naroda preuzeo je br. dr. Lavoslav Hanžek, član uprave Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije.

Brat dr. Lavoslav Hanžek, ministar za fizičko vaspitanje naroda

Brat dr. Hanžek rođen je 7 februara 1884 godine u Križevcima. Pravne nauke studirao je na univerzitetu u Zagrebu, gde je položio i doktorat. Posle toga posvetio se advokaturi u svom rodnom mestu.

O zakonu za fizički uzgoj naroda

Zakon za fizički uzgoj naroda osobito je važan problem državne politike, koji mora da reši državno zakonodavstvo kao čisto naročito pitanje svoga naroda, jer taj zakon mora da bude individualno primeren narodu i narodnim potrebama.

Fizički uzgoj naroda nije samo golo gajenje telesnih vršina i spretnosti, već je široko i duboko uplivanje na naš značaj i na opću misaonost naroda. U tom pogledu nalazi se naš narod u bitno različitim okolnostima, nutarnjim i vanjskim, od bilo koga naroda u Evropi. Treba dakle stvoriti zakon, koji će po svojoj svrsi i po sredstvima odgovarati okolnostima, u kojima se narod nalazi.

Cilj je zakona za fizički uzgoj naroda uređenje fizičkog uzgoja po načelima, koja odgovaraju svrsi, sa sredstvima, koja su najjednostavnija ali ipak dovoljna.

CILJ

Cilj, koji ima zakon za fizički uzgoj naroda, je da se postigne zdrav i krepak narod; narod sa svim moralnim odlikama, koje sa sociološkog i državno-političkog gledišta tražimo od naroda, narod sa svim moralnim odlikama, koje od njega tražimo i s gledišta samoodbrane.

Samo da potvrdim svoju uvodnu tvrdnju, utvrdiću razlike, koje u celosti tvore individualno posebne okolnosti u našem narodu prema drugim evropskim narodima. Zdrav i krepak narod svojina je, koju traže svi narodi, ali sa sociološkog gledišta i s gledišta državno-političkog tražimo uzgoj, koji odgovara prirodi našega naroda, koji u demokratskom duhu nalazi međusobnu srodnost i sličnost, koji će doprineti političkoj jedinstvenosti, gospodarskom ojačanju i kulturnom napretku sa svih strana ugrožene mlade države u početnom razvoju, da državu tako privede do one nutarnje snage, koja ujedinjuje trajan opstanak i napredak. Naša narodna odbrana pak u najužem je smislu reči pravo, po kome bi se branili ako bi bili napadnuti. Miroljubivost naše državne politike dakle ne može da bude baš ništa dodirnutu time, što se narod brine za svoju potrebnu obranu, koja je najsvetija dužnost svakoga naroda. Pored toga današnje gospodarske prilike zahtevaju

Još u svoje studentsko doba br. dr. Hanžek isticao se je na nacionalnom, političkom i publicističkom polju. Radi svog odlučnog nacionalističkog uverenja bio je 1909 godine za vreme veleizdajničkog procesa zatvoren u Zagrebu, a kasnije, odmah kada je buknuo svetski rat, bio je kao politički sumnjiv također često proganjan i zatvaran. Nakon oslobođenja postao je član Narodnog veća u Zagrebu a zatim je ušao u Privremeno narodno predstavnništvo. Od tada je uvek uzimao vidna i aktivna učešća u javnom nacionalnom životu. Po osnovanju Sokola kraljevine Jugoslavije 1930 godine postao je član savezne uprave.

Kao stari i osvedočeni Soko, br. dr. Hanžek uvek je s najvećim interesom pratio, a i sam vrlo aktivno učestvovao u našem sokolskom životu i radu.

Dolazeći na čelo Ministarstva, kome je svrha unapređenje fizičkog uzgoja u našem narodu, dakle onoga dela programa državne politike, kome baš naše Sokolstvo prinosi najveći obol, ministar brat dr. Hanžek znaće najbolje da oceni sva ta nastojanja našega Sokolstva, koje će mu u njegovoj odgovornoj zadaći uvek pružati svu svoju bratšku pomoć. Saglasna i tesna saradnja između Ministarstva i Saveza SKJ najbolje je jamstvo, da se fizički i nacionalni uzgoj uopće uputi sigurnim koracima željenom uspehu. S tim željama pridružuje ministru bratu dr. Hanžeku i svoja iskrena, bratska sokolska čestitanja.

Soko ima u okviru pravilno zasnovanog zakona za telesni uzgoj naroda sva sredstva, da bi taj zakon izveo do kraja. Pri tome pak ne sme da se zabravi, da Soko ima važno načelo dobrovoljnosti, i da to načelo s razloga uzgojnih i taktičkih ne može da napusti. Treba dakle tražiti dopunjenje za one državljanke, koji u Soko ne bi polazili posve dobrovoljno.

Ovdje treba da se pozovu one sportske i telesnouzgojne organizacije ili vatrogasna društva, koja bi gajila n. pr. najmanje lakoatletski peterboj te bi nam bilo u njima zajamčeno istinsko uzgojno delovanje u smislu cilja zakona.

JEDINSTVENOST

Temelj svakoga uzgoja u jednoj državi mora da bude primerna jedinstvenost u postupku i u metodama. Tako mora da bude također jedinstven i telesni uzgoj naroda.

Ako imamo za taj uzgoj dobru bazu, onda nije teško da se postigne jedinstvenost.

Računati pak treba s time, da pravilni telesni uzgoj naroda predstavlja hijijenu naroda i pripremu za odbranu naroda, nadalje telesni uzgoj naroda treba da bude u tesnoj vezi sa školom, dakle spada također i pod prosvetu. To su izvanredno važni činioici državne uprave, koji su podeljeni u tri različita ministarstva. Da se postigne što potpuniji uzgoj, što veći uspehi na jedinstvenoj podlozi, potrebna je sporazumna saradnja među pomenutim faktorima i Sokolom, koji tvori jedinstvenu bazu za provlađenje telesnog uzgoja.

Kod nas je povoljno to, što imamo posebno Ministarstvo za fizički uzgoj, čime je podana već osnova za sporazumevanje s Ministarstvom narodnog zdravlja, prosvete i vojske i mornarice, sporazumevanje, koje se koncentriše u Ministarstvu za fizičko vaspitanje i koje u sporazumu sa Sokolom u pogledu tehničke izvedbe tvori jedinstvenost svega telesnog uzgoja naroda.

Soko je u tome pogledu toliko moćna i prokušana ustanova, da mu se može lako da prepusti vodeća uloga svega fizičkog uzgajanja naroda bez svih nepotrebnih eksperimenata, i Soko tu zadaću već danas faktično provodi u velikom delu naroda. Taj način rešenja ujedno je bio najprirodniji uslov da se postigne i očuva jedinstvenost u uzgoju.

OBAVEZNOST

Obaveznost telesnog uzgoja treba da se propiše za sve zdrave i za telesni uzgoj sposobne državljane muškoga i ženskoga spola od stupanja u osnovnu školu do navršene 26 godine, odnosno za ženske do njihove udaje, ako se udaju pre navršene 26 godine.

Pre pristupa telesnom uzgoju mora svak da bude temeljito lekarski pregledan; u toku pak celog doba telesnog uzgajanja mora da bude pod primernim lekarskim nadzorom.

O svakom gojencu mora da se vodi posebna evidencija na jedinstvenim obrascima, na kojima moraju da budu zabeleženi i antropometrijski podaci po izvesnim dobama. Te podatke utvrđuju lekari ili za to izveštani voditelji telovežbe.

Telesni uzgoj vrši se u školama, u vojsci, u Sokolu i u organizacijama, koje za to odredi ministar za fizički uzgoj naroda. Nije pak potrebno da bi se fizički uzgoj vršio za pojedince na dva mesta istodobno.

Tako mora da bude telesni uzgoj obavezan u osnovnoj školi za one učence, koji ne učestvuju redovito telesnom uzgoju izvan škole. Isto vredi i za srednje, stručne i produžne škole. Vojška vrši svoj telesni uzgoj.

Sve ostalo posećuje telesni uzgoj u Sokolu ili u za to ovlašćenim organizacijama.

Ko pređe iz jednoga mesta za telesni uzgoj u drugo, ili pak iz jednoga kraja u drugi, poneće sa sobom svoju evidenciju iz prijašnjeg mesta telesnog uzgoja i ta evidencija se nastavlja na novom mestu.

Kontrolu o ispunjavanju zakonske dužnosti u pogledu telesnog uzgoja vrši politička vlast.

Egzekutivni postupak morao bi da bude isti, kao što je sada uzakonjen u pogledu pohađanja škole.

Glede obaveznosti pri učešću telesnog uzgoja naroda morale bi se dozvoliti sve potkrepljene iznimke.

LOVENSKO Sokolstvo

Predavanja o Tiršu na praškom univerzitetu

U ovogodišnjem zimskom semestru predava na praškom univerzitetu docent dr. J. V. Klima o vaspitnom radu dr. Miroslava Tirša. Također i docent br. dr. Jurij Kralj predava svake srede odabrana poglavlja iz telovežbačke i sportske medicine. To je svakako pojava, o kojoj moramo da izvestimo naše čitaoce, jer dosada nijedno sveučilište nije pripremilo za svoje slušaoce predavanja o osnivaču Sokolstva, iako bi bilo i kod nas to veoma potrebno.

Sokolska župa šumavska i javni nastupi

Sokolske javne vežbe doista mnogo liče jedna na drugu, i po obliku i po sadržini. Obično se vrše svi programi sasvim po jednom kalupu. Ova jednoličnost ponukala je češkoslovačku šumavsku župu, koja ima svoje sedište u središtu zelene šumave, u Klatovima, da raspíše jedan natečaj među najboljim sokolskim praktičarima, kako bi se u pogledu ovog pitanja moglo izvesti kakve reforme. Ovaj natečaj tiče se ne samo društvenih već i župskih te okružnih javnih nastupa i proslava.

70 godišnjica Sokola I u Brnu

Brno je poznato sokolsko središte čitave Moravske. Samo po sebi se skoro razume, da je sokolsko seme ubrzo iz Praga palo i na rodnu zemlju u Brnu, gde je u novembru 1862 godine osnovano sokolsko društvo, koje sada nosi naziv Sokol I, pošto danas u Brnu ima nekoliko sokolskih društava. Iz malene jedinice razvilo se društvo najvećeg formata, koje danas ima jedan od najvećih i najbolje opremljenih stadiona i vlastitu vežbaonicu, također uzorno uređenu. Iz Sokola I izišli su mnogi poznati sokolski radnici, koji danas igraju vidnu ulogu ne samo u brnjskim župama nego i u ČOS, gde zauzimaju važna mesta. Osim njih, iz jubilarnog su društva i braća Gajdoš i Hudec, prvi prvaci ČOS na IX svesokolskom sletu, drugi svetski prvaci u gimnastici, nadalje još i br. Vaha, sadašnji načelnik društva u Zlinu, u poznatom Batjnom gradu, i bivši prvaci ČOS.

Smučarstvo u sokolskoj organizaciji

Ako se osvrnemo nekoliko godina u natrag, videćemo, da smučarstvo nije u Sokolstvu bilo ni iz daleka onako razvijeno kao što je danas. Prvi impuls u ovom pogledu dala su braća češkoslovački Sokoli, koji su počeli osnivati kod pojedinih društava naročite smučarske oteke. Njihov primer sledili su i jugoslovenski Sokoli, čije je smučarstvo ponešto mlađe datuma. Prošle godine međutim imali smo već u slovenskom Sokolstvu tako razvijeno smučarstvo da je Savez slovenskog Sokolstva mogao da priredi prva slovenska sokolska smučarska takmičenja u Štrbskom Plesu. U koliko nam je poznato, češkoslovačko Sokolstvo ima u svojim redovima već nekoliko desetaka tisuća smučara sviju kategorija, s velikim mnoštvom smučarskih vođa, prednjaka i prednjačica, tako da danas skoro sve župe pa čak i društva, priređuju već i svoja smučarska takmičenja. Razume se, ČOS održava svake godine i svoja zasebna savezna takmičenja i to u svim smučarskim disciplinama. — Iz ovogodišnjeg programa vidimo, da će ČOS prirediti u januaru 1933 godine i dve smučarske prednjačke škole, i to jednu u Mali Moravici, a drugu na Martinovici. Zajedno s obim školama održaće se i naročiti tečajevi za sokolske smučarske takmičare. Ispiti smučarskih prednjaka određeni su u martu u šumavskim šumama te u Beskidima. Takmičenja pak za naraštaj vršiće se kao treća slična priredba u februaru u Moravskim Svatonjovicama, a takmičenja članstva u sredini februara na Pustevnim i to u smučarskih takmičenjima u trčanju na 50 i na 18 km te u skokovima, dalje u sastavljenim takmičenjima, u patrolama i u četveročlanskim stafetama na 40 km.

Slovenska sokolska štampa i naše Sokolstvo

U poslednjim brojevima »Vestnika sokolskog«, zvaničnog glasila ČOS, opažamo, da se nešto više spominje i naše Sokolstvo. Tako čitamo opširan

članak o promeni u načelničkom vodstvu našeg Sokolstva, a u poslednjem broju vidimo i informativan članak o 70-godišnjici postojanja našeg Sokolstva, o Sokolskoj izložbi u Beogradu i t. d. Isto tako i bilten ČOS objavljuje u svojim kratkim vestima nekoliko vesti iz Jugoslavije. Tako i treba. Mi smo uvek stajali na stanovištu, da sokolska štampa mora u prvom redu da podupire, posređuje i radi na zbližavanju svih sokolskih organizacija. U poslednjem broju »Sokolskih Listova«, koje izdaje Savez lužičkih sokolskih društava u Budišinu, također vidimo zasebnu slovensku rubriku. I tamo je registrirana promena u našem saveznom načelništvu, u kome redakcija lista podaje svojim čitaocima kratak pregled dosadašnjeg rada br. Ambrožića i br. Jerasa. — U koliko nam je poznato, slovenske rubrike, bar naročito određene i stalne, dosada nema ni glasilu poljskog Sokolstva, ni ukrajinski »Sokolski Vistnik«, a još manje »Junak«, glasilu bugarskih Junaka, koji u poslednje vreme rado naglašavaju svoju pripadnost slovenskom Sokolstvu. Držimo, da bi bilo od velike koristi, kad bi barem svi savezni listovi pojedinih sokolskih saveza što pre imali organizovanu informativnu rubriku o radu ostalih slovenskih sokolskih organizacija.

10 godišnjica Sokola u Radvoru u Lužici

Sokolski pokret zauzeo je u Srpskoj Lužici vidljiv oblik tek posle rata, i to u godinama 1920—1924. U Radvoru, jednom velikom selu u Lužici, 30 oktobra o. g. proslavilo je tadašnje Sokolsko društvo 10-godišnjicu svog postojanja. Pre podne toga dana održana je utakmica u nogometu među momčadi domaćeg društva i momčadi Sokola iz Votrova, a posle podne sazvana je velika svečana skupština, na kojoj je zastupao Savez lužičkih Sokola njegov načelnik br. Mješkanek. Prvi deo proslave imao je svečani značaj s govorima i debatama, drugi deo pak obuhvatao je telovežbačku akademiju. Čitava proslava s akademijom održana je s velikim uspehom i uz veoma veliki broj učesnika.

Iz poljskog Sokolstva

Posle svesokolskog sleta u Pragu, koji je učinio na braću Poljake upravo jedinstveni utisak, sastalo se je dne 15 i 16 oktobra u Varšavi načelništvo Saveza poljskog Sokolstva. Među drugim stvarima, povela se i velika debata o praškom svesokolskom sletu, a naročito o nastupu Poljaka. Razume se, da je taj nastup bio podvrgnut jednoj svestranoj kritici, te su stvoreni i nekoji zaključci, da se u buduću uklone sve opažene mane. U mnogočemu će prođubiti sadašnji rad u poljskom Sokolstvu također novi pravilnik za načelništva društava, župa, pokrajina i samog Saveza, kao i sve dosada održane prednjačke škole Saveza i pokrajinskih župa. — Poljsko Sokolstvo prirediće iduće godine u Lavovu svoja savezna takmičenja na spravama, u lakoj atletici, stafetnom trčanju, dalje trčanju na velika rastojanja, u plivanju, veslanju, gaganju, hokeju i u smučarstvu. Ova priredba izgleda da će biti dosada jedna od najvećih takmičarskih priredaba u poljskom Sokolstvu, a održaće se na sletu Malopolske pokrajinske župe u Lavovu, prilikom proslave 250-godišnjice pobeđe poljskog kralja Jana III Sobjeskog nad Turcima kod Beča.

Sokolska radio-predavanja

RADIO-STANICA BEOGRAD

Sledeća sokolska radio-predavanja održavaju se:

dne 11 o. m. predaje br. Ante Brozović »O Sokolskoj izložbi« (umesto već najavljenog predavanja br. dr. Vase Krstića o temi: »Narodna higijena i Sokolstvo«);

dne 18 o. m. predaje br. Nenad Rajić o temi: »Porodični duh u Sokolstvu«.

Predavanja održavaju se svakoga petka od 20 do 20.30 časova.

Popularna sokolska radio-predavanja

U nizu popularnih sokolskih radio-predavanja održaće se sledeća:

dne 13 o. m. predaje br. dr. Niko Mrvoš o temi: »Sokolstvo i težnja za

svetskim mirom« (umesto »Sokolstvo i pacifizam«);

dne 27 o. m. predaje br. Filip Tošović o temi: »Iz novije istorije telesnog vaspitanja« (umesto predavanja br. dr. Todora Petkovića o temi: »O sokolskom bratstvu«).

Ova popularna radio-predavanja održavaju se najavljenih dana od 17 do 17.25 časova.

(Nastavak sa 1. str.)

NARODNA ODBRANA

Kao logična posledica onoga dela cilja zakona o fizičkom uzgoju naroda, koji se odnosi na narodnu odbranu, mora u taj zakon da ude i odredba, koja bi obavezivala sve za narodnu odbranu sposobne državljane, koji u smislu zakona potpadaju pod fizički uzgoj, da se moraju odazvati svakome pozivu vlasti, koja bi ih trebala za uzdržavanje reda u državi ili za slučaj opasnosti, koja bi pretila izvana.

SREDSTVA

S razmernom malim sredstvima može da se postigne taj način pravilnog uzgoja naroda.

Sadašnji troškovi za školski telesni uzgoj mogu se smanjiti; Sokol se uzdržava vlastitim sredstvima i s primerenom potporom države i banovina, a isto vredi i za ovlašćene druge telovežbačke organizacije. Općine pak imale bi da pokriju troškove oko nabave i održavanja vežbališta i za lekarske preglede.

Na taj način bi polako svako mesto došlo do prikladnog letnjeg vežbališta s dečjim igralištem, do vežbaonice (već je dovoljno i mnogo školskih) i po mogućnosti do sokolskog doma.

SKOLA ZA PREDNJAKE I UČITELJE

Savez Sokola kraljevine Jugoslavije osniva Stalnu školu za sokolske prednjake i učitelje telovežbe. U tim školama treba podavati temeljiti pouk u anatomiji, fiziologiji s posebnim obzirom na telesni uzgoj, u higijeni, o sistemu telovežbe, u pedagoškoj i specijalnoj metodi sokolskog uzgajanja te u ostalim disciplinama, koje su potrebne prednjaku, odnosno učitelju. Ta škola morala bi u gojenicima također da učvrsti nacionalni duh, koji je potreban za naš telesni uzgoj.

U stalnu saveznu školu primali bi se već prokušani prednjaci i učitelji telovežbe s primerenom tehničkom predizobrazbom, koju bi stekli također u župskim prednjačkim tečajevima, i koji bi po svojim ličnim sposobnostima odgovarali zahtevima sokolskog uzgojitelja.

Pored toga se moraju održavati teoretski i praktični prednjački tečajevi za prednjake u pojedinim sokolskim društvima i četama, u stručnim produžnim i poljedelskim školama i u vojsci. Radi jedinstvenosti nastave trebalo bi da te tečajeve izvan svoje organizacije također provodi Sokol.

Na taj način dobili bi tokom godina dovoljan broj uzgajatelja, koji bi narod uzgajali u onim telesnim i moralnim vrlinama, koje narod potrebuje za svoj opstanak i napredak.

To su osnovne misli, po kojima bi imao da nastane zakon za fizički uzgoj našeg naroda kao nastavak već postojećeg zakona o Sokolu kraljevine Jugoslavije.

Određbe zakona o olakšicama u pogledu služenja kadarskog roka moglo bi se u tom slučaju, da protegnu na sve muške državljane, koji odlično učestvuju po zakonu propisanom telesnom uzgoju i koji ispunje uslove, koje propisuje odnosna uredba kao i pravilnik.

Sve detalje pak treba rešavati s uredbama, koje će počivati na tehničko-stručnoj podlozi, a te uredbu treba da budu široki potezi, gipke i da se dađu izmenjivati, te da isključuju svaku šablonu.

Miroslav Ambrožić,
načelnik Saveza SKJ.

Naše Sokolstvo i dvadeset godišnjica balkanskog rata

Prosvetni odbor Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije povodom 20-godišnjice balkanskog rata uputio je svim sokolskim župama i društvima proglas, u kojem se, među ostalim, veli:

»Kao što je poznato, ove jeseni pada dvadeseta obljetnica prvog balkanskog rata, kada su udruženi balkanski narodi povelj kravom kolo protiv svoga vekovnog neprijatelja i radi oslobođenja još neoslobođene braće izvršili s njime konačni obračun. Bitkom kod Kumanova, koja pretstavlja jednu od najslavnijih pobeđa ne samo u istoriji Srba, nego i jugoslovenskog naroda uopšte, osvećeno je Kosovo i za uvek likvidirana vlast turske imperije nad našim narodom. Njome je ujedno probudena vera u sopstvenu snagu kod svih delova našeg naroda, vera i nada

u integralno oslobođenje i ujedinjenje svih Južnih Slovena, naročito onih delova, koji su teško stenjali pod austro-madžarskim jarmom.

Ceo jugoslovenski narod s puno ljubavi i pijeteta seća se tih slavnih dana, i kroz celu našu javnost, kroz svu dnevnu štampu i povremene časopise struji duh duboke zahvalnosti senama bezbrojnih junaka, koji su životom svojim iskupili našu slobodu.

I jugoslovensko Sokolstvo priključuje se iz dubine duše svojoj ovom opštem raspoloženju, i pred oltarom svetlih ovih žrtava s pobožnošću pali kandlo blagodarnosti, ljubavi i poštovanja.

Velika sokolska izložba, koju priređuje Savez Sokola kraljevine Jugoslavije i koja se otvara 13 novembra ove godine, posvećena je toj svetloj uspomeni.

Nadalje se u programu preporuča, da se sve sokolske jedinice diljem čitave države sete tih dana i da naročitim predavanjima i govorima istaknu značaj balkanskih ratova u najnovijoj našoj istoriji i u stvaranju sadašnje naše države.

Željeznička povlastica za poseć Sokolske izložbe

U vezi s otvorenjem Sokolske izložbe u Beogradu Generalna direkcija državnih željeznica, svojim rešenjem G. D. Br. 9471/32 od 29 oktobra 1932 godine odobrila je, da svi posetioci izložbe dakle i oni koji i nisu članovi sokolskih društava, za vreme od 10 do 31 novembra 1932 godine uživaju povlasticu u pola cene vožnje na svim vozovima kao i na rečnim brodovima. Ova povlastica važi uz uslove da će pri polasku putnik kupiti celu kartu, po volji bilo za koji razred, koja će mu važiti i za povratak, ako legitimaciju, koja se dobija kod svih sokolskih društava, potvrdi sokolskom markicom, kao dokaz, da je posećio izložbu. Legitimacije overovije se u samoj izložbenoj prostoriji. Članovi sokolskih društava imaju pri overovljenju predložiti svoju člansku legitimaciju.

Zbor starešina sokol. župa

Kako će se kod otvorenja Sokolske izložbe naći na okupu svi starešine sokolskih župa, to je uprava Saveza SKJ odlučila da se toga dana, po podne, održi konferencija izvršnog odbora Saveza i starešina župa. Na toj konferenciji raspraviće se mnoga važna pitanja organizatorne naravi.

Narodno - obranbeni rad Sokolstva

U krilu Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije postoji narodno-obranbeni otečaj, čiji je zadatak da putem sokolskog rada utiče na nacionalno, socijalno, ekonomsko i kulturno jačanje našeg naroda, da bi se na taj način u državi i izvan države sačuvala i unapredila narodna individualnost u odnosu prema drugim narodima. Ovaj će otečaj sada proširiti svoj rad na sve pogranične župe, pa će se u tu svrhu i održati zbor svih referenata ovog otečaja iz čitave države dne 12 o. m. u Beogradu.

Pokrajinski slet Saveza SKJ u Ljubljani

Prema zaključku ovogodišnje glavne skupštine Saveza SKJ održaće se, kao što je već poznato, 1933 godine veliki pokrajinski slet u Ljubljani u slavu 70-godišnjice osnutka prvog sokolskog društva na Slovenskom Jugu — Južnog Sokola — koji je osnovan 1863 godine, a čiji je danas naslednik — »Ljubljanski Sokol«. Taj pokrajinski slet obavezan je za župe: Celje, Karlovec, Kranj, Ljubljana, Maribor, Novo Mesto, Varaždin i Zagreb. U isto vreme sleta održaće se i savezna međusokolska takmičenja za mač Nj. V. Kralja Aleksandra I. Na ovim takmičenjima učestvovaće takmičari iz čitave države. U svrhu što bolje organizacije sleta obrazovan je svečanostni i sletski odbor. Pripravni radovi započeli su svom snagom.

Naročita komisija već je odredila mesto sletišta. To je letnje vežbalište »Ljubljanskog Sokola«, koje je u neposrednoj blizini grada, u dvorcu Tivolij, kraj Ljubljanskog velenjsajma. S uređenjem sletišta započeće se odmah. Predviđeno je mesta za 4050 vežbača i 25.000 gledalaca.

Vežbe za sve kategorije, kao i muzičke kompozicije biće dovršene ovih dana, pa će se još ove zime započeti uvežbanjem po svim sokolskim jedinicama.

Sednica načelništva Slovenskog Sokolstva

Brat Agaton Heller, zamenik načelnika Saveza slovenskog Sokolstva, sazvao je sednicu načelništva toga Sa-

veza za dan 11 novembra o. g. u Tirševom domu u Pragu. Toj sednici u ime načelništva Saveza SKJ prisustvovala je 9 Din, a za naraštaj 2 Din. Sve narudžbe šalju se Jugoslav. sokolskoj matici — Ljubljana, Narodni dom.

Sokolski kalendari za god. 1933

Jugoslovenski sokolski kalendar za članstvo te Kalendarić za sokolsku omladinu doštampani su se i izdali ove dane. Cena kalendara za članstvo je 9 Din, a za naraštaj 2 Din. Sve narudžbe šalju se Jugoslav. sokolskoj matici — Ljubljana, Narodni dom.

Razno iz jugoslovenskog Sokolstva

Sokolska župa Mostar održaće svoj naredni slet meseca juna god. 1933. — Sokolska župa Varaždin umesto župskog sleta održaće do godine dva poveću okružnu sletu. Za ovu zimu sprema skijaški tečaj.

U Sokolskoj župi Sarajevo prošle nedelje dovršeni su prednjački ispiti. S uspehom položilo je ovaj ispit 15 Sokola i 3 Sokolice.

Narednog tedna održaće se prednjački ispiti u župi Skoplje. Ispitima predsedavaće jedan član načelništva Saveza.

12 XI 1920

Dne 12 o. m. navršava se 12 obljetnica, kada je toga dana 1920 godine bio sklopljen u Rapalu za nas nesrećni ugovor, koji je Italiji delio naše najlepše krajeve s preko pola milijuna naše rođene braće. Naša lstra s Trstom, Goricom i Rijekom, pa Zadar i Lastovo, to su ostale otvorene, najbolnije rane na našem nacionalnom telu. To su rane, koje danas još jače krvare, jer je tuđin toj našoj braći i sestrama, valjda u ime svoje toliko razvikan kulture, oduzeo i najelementarnija ljudska prava.

Najtežim zabranama da se taj naš narod služi svojim jezikom, nasilnom izmenom i potuđivanjem narodnih imena, posvemašnjim ukidanjem svih škola na narodnom jeziku, potpunim uništenjem naše narodne štampe i pisane reči uopće, proterivanjem narodnih vođa, učitelja i svećenika i najnečestijim progona svega što nosi slovenski narodni upućak, procesima, tamnicama, zatočenjima i kuršumima u leđa — svim time hoće da se tome narodu uništi i skinu sva obeležja, koja karakterišu njegovu individualnost, njegovu slovensku dušu, krv i pripadnost. I to se još događa u veku postojanja Društva naroda i tolikih drugih visokih međunarodnih institucija, koje, među ostalim, uzdižu i stijeg humaniteta! Što onda preostaje jednome narodu, na čiji se život atakirao nego da se sam brani, svim sredstvima, kako zna i može!

Rapalski ugovor nas pogada i teže nego što se misli, jer on dira u i čast svega našeg naroda. Za svoju naime jedva zametljivu manjinu na obalama našega Jadrana, Italiji je uspeo da ugovornim klauzulama, toj italijanskoj šaci u našoj zemlji obezbedi sva prava, postavljajući je čak i u preferirani položaj pred ostalim državljanima naše krvi i našeg jezika. Pored toga, ona je tim ugovorom sebi osigurala i mnoge koncesije u kulturnom i ekonomskom pogledu. Za tih nekoliko svojih glava, koje danas žive od našeg naroda i vuku korist od naše zemlje, Italija je otvorila u mnogim našim mestima i svoje škole, iako u svima njima ima najviše par desetaka dece. Italijanska društva također slobodno deluju, a vrlo dobro znamo, što je i kakova je njihova svrha, kao i njihov rad. Nadalje u našoj zemlji posluju italijanske banke, parobrodarska društva i agencije, kao i mnoga industrijska preduzeća, koja vuku korist iz naše zemlje. Svako naše veće mesto u Dalmaciji i na Primorju ima italijanski konzulat za zaštitu italijanskih interesa. I italijanski državljani u našoj zemlji danas su sigurniji i zadovoljniji nego što bi bili i u samoj Italiji, a i zaštićeniji nje. Nije se stoga ni čuditi njihovoj bahatosti i držanju koje provocira.

Tako Italijani žive u zemlji, koju nazivlju barbarskom. A kako nam opet to naše dobro uzvraćaju — o tome je suviše svaka reč.

Ne težimo za revindikacijama, ali tražimo i moramo da tražimo, baš u ime one kulture, koja se toliko ističe, da se poštuju barem najelementarnija prava jednoga naroda. Jer bolje je u tom narodu imati kakvog-takvog prijatelja, nego većitog i zakletog neprijatelja. Proces posvemašnjeg istrebljivanja jednoga naroda s njegove rođene grude, istorija svedoči, teško su se vršili. A vidimo, da su se slovenska plemena znala kroz vekove da održe i u uzburkanjem moru jedne rase no što je italijanska.

A naša braća tamo za Učkom Gorom neka znadu, da ih Jugoslavija uvek nosi u svome materinskom sru, njeno Sokolstvo pak u mislima svojim! —čs.

Svečani broj »Sokolskog glasnika«

za 1 decembra izići će, kao i svake godine, u povećanom opsegu. Rukopise za taj broj prima uredništvo, oglase i narudžbe uprava lista najdalje do 22 o. m.

Značaj

(K 15 novembra)

Pred 67 godina, dne 15 novembra, izdahnio je Jindřih Figner. Kada su mu četiri godine kasnije otkrivali na Olsanima spomenik, priprosti, vitki granitni obelisk, održao je tom prilikom govor dr. Miroslav Tirš, njegov najverniji prijatelj. I tada ga je oertao kratko, ali oduševljeno: »To je bio čovek, kakvog nećemo više videti. Čovek, kakav se retko kada rađa.«

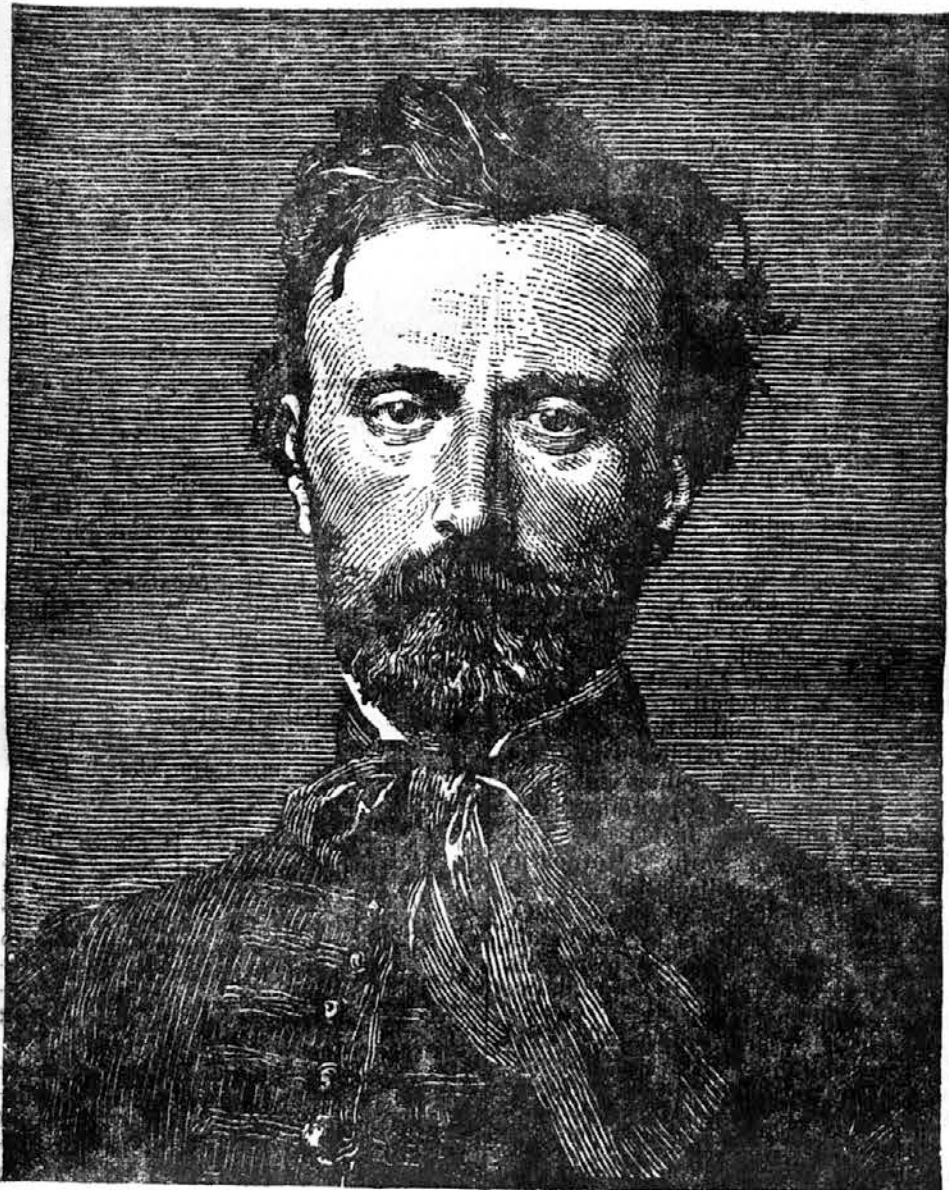
U čemu je bila vrednost Fignerova života?

Tirš o njemu priča, da je bio istinoljubiv čovek; njegova misao je žedala za čistom istinom, a laž je sma-

ga se vidi; naprotiv je bio u prvim redovima, kada je trebalo da se radi. Pravi junak!

Bio je ustrajan muž. Kao što nije tražio čovečije slave, tako također nije poznavao ni neprijateljstva ni zlobe. Kao onaj granitni spomenik na Olsanima: tvrd — kao što je bio Fignerov značaj — tako se diže u visinu Fignerov duh, priprost — kao što je bila priprosta Fignerova misao. A gore na spomeniku soko — jer mu je Soko bio nadasve.

Tako je prikazao Tirš svoga prijatelja. I ako tu sliku dopunimo još ti-

Jindřih Figner

trao moralnim nedostatkom; nedostatak svesti pak smatrao je sužanjstvom; njegova vera bila je vera u napredak, u nezadrživi razvoj. Istinoljubivost i naprednost — to su bile prve značajne odlike Fignerova značaja.

I dalje: bio je plemenit čovek. — Ljubio je ljude, pre svega poštene ljude i narode. Mrzeo je društva, u kojima su nekoji podložnici, drugi pak gospoda. Branio je slobodu čoveka i naroda, te se je za slobodu i borio; više je poštivao poštenoga radnika od lenoga i degenerisanoga plemića, te je bio prijatelj svakoga, koji je bio dobre volje i istinoljubivog mišljenja.

Bio je rodoljub dela, a ne reči. Koristi narodne celine žrtvovao je sve što je imao: svoje misli i imetak. Hteo je da narod privede dotle, da bi se u celinu zuložio za gesla jednakosti, bratstva i slobode, da bi tako uzgojio narod u poštenju i moralnoj snazi.

Figner je bio junak, najplemenitiji junak; nikada se nije izlagao, da bi se divili njegovim činima i zaslugama, nikada nije očekivao zahvalnosti niti slave; uvek je ostao skroman radnik. Nije se postavljao u prve redove, da

me, što još o Figneru znamo, onda pred našom dušom stoji u istinu »pravi plomik, pravi heroj«, kako ga je nazvao Tirš. Jer ako je u starom i srednjem veku bio plemić onaj, koji se je odlikovao svojom telesnom snagom i odlučnošću, također i svojim plemenitim značajem, tada je u modernom dobu plemić i heroj onaj, koji — kao Figner — stavlja sve svoje sile, sve svoje misli, svoj rad i svoj život u službu najuzvišenijih ideala. A pri tome je i ostaje u sebi čvrst i pošten čovek, na koga se možeš da potpuno osloniš. Istinoljubivost, poštenje, dobrotu srca, plemenitost — to su odlike poštenog čoveka ili — kako se kaže — poštenjaka.

U današnje naše doba trebamo ovakvih muževa više no ikada pre. Tu spoznajemo uvek isti mušev, koji žele da privedu sudbinu čovečanstva boljoj budućnosti: oni najbolje vide, koliko nam nedostaje, da se to postigne, jer toga, čega nam najviše nedostaje, to su čvrsti značajevi, vode i radnici, kakav je bio Figner.

(Po »Sokolských proslavách« — 1932 g., sv. 9 — priredio M. K-č.)

Smetnje normalnom razvoju sokolske ideje

U poslednje vreme u našim sokolskim listovima veoma često se piše o nekom zastoju i dekadenciji u sokolskom životu. Tu se uvek traže i lekovi ovim opasnim i štetnim pojavama. I tu obično padaju i predlozi za lečenje te opake bolesti, koja je, izgleda, naš sokolski organizam.

A sve je to opet dokaz, da kod nas nije baš sve onako kako bi trebalo da bude. Mnogi su se već našli pobuđeni, da na ovom mestu ukažu na razne štetne pojave, i davali su svoja mišljenja i predloge za lečenje tog zla. Ali je, kako izgleda, sve to ostalo mrtvo slovo na papiru. Niko na to ne obraća ni najmanje pažnje, kao da je u našim redovima sve u savršenom redu. A stanje, međutim, umesto da se popravlja tamo gde ne valja, ono se svakim danom sve više pogoršava. — Svako zlo redovno pripisuje se društvenim upravama. Ono, istina, ako članovi jedne društvene uprave nisu na svom mestu, ako oni nisu dorasli svojim položajima, iz budi kojih razloga, onda je logično da celo društvo ne može napredovati ni u kom pravcu. — Međutim, valja imati na umu, da je većina društvenih funkcionera postavljena ili preporučena kao podsećna od strane viših naših

instancija. U takvim slučajevima, razume se, za svako eventualno zlo u jednom društvu, ne može se tražiti krivac u njegovoj sredini. Ono nije ni u stanju da to zlo otkloni, jer nije u stanju da jednog ili više nepodesnih funkcionera smeni. Uzmimo primer: jedno malo i novo društvo, posle svog osnutka počelo je lepo da napreduje. U jan. ove godine izvršen je izbor nove uprave tog društva. Od tada, dakle već devet meseci, ta uprava do danas još nije održala ni jednu odboresku sednicu; nije priredila ni jednu javnu priredbu, pa ni na sam Vidovdan; nema ni jednog člana-icu vežbaicu; ne vežba ni s decom ni s naraštajem, uopće ne radi apsolutno ništa, a svojoj župi redovno, ali neredovno, šalje svoje periodične izveštaje, ispunjava revnosno sve propisane rubrike i — tačka. — Ili: valja održati propisan javni čas, ili pak selo; ono se obavi tek da bi se mogla ispuniti odgovarajuća rubrika u izveštaju. O moralnom uspehu tu se ne vodi računa. Glavno je da se rubrika može popuniti. Na prirednom selu, n. pr. ne vodi se računa o tome što će se okupljenom narodu, većinom mladeži, prikazati ili pružiti za uživanje. Ako se daje igranka, onda se ista otvori s

jednim kolom. I ono ostaje jedino za celo vreme igranke. Jer posle se nižu sami neki foksovi, tangovi, rumbe i sl., o narodnoj igranci više ni pomena.

Tu se sada valja pitati, ima li tu neke odgovornosti za ovakav rad i do koga je krivica, da se ovakva društva i dalje kao takva vode. Jer da tu ima neke odgovornosti, ne može biti spora.

Dakle, dokle god ovakva društva budu postojala, i odozgo tolerisana, dotle u našim redovima nećemo imati samo i jedino pravih Sokola; ne možemo očekivati nikakav koristan plod s njih, koju smo poverili nezalcima da je obrađuju. A nije dovoljno ni to da se Sokolstvo depolitizira, kako je to ovde jedan brat tražio; jer valja znati da ima mnogo naše braće koji su u političkom životu veoma eksponirani, pa su zato ipak izvršni Sokoli. Ali to su istinski Sokoli, koji svoje delovanje umeju i znaju da podese tako, da ono nimalo nije štetno za Sokolstvo. Da je politika za Sokolstvo štetna, o tome ne može biti spora. Ali da se naši redovi potpuno pročiste od politički obeležanih ljudi, nemoguće je. A, konačno, danas to nije baš ni neminovna potreba, pošto su se političke strasti, hvala Bogu, kod nas već svele na minimum.

Mnogo je veće zlo u našim redovima to, što danas u većini slučajeva, vodeće položaje u našim jedinicama zauzimaju, da ih tako nazovemo, Sokolokarijeristi. Većina današnjih sokolskih funkcionera pre donošenja Zakona o Sokolu nije se bavila Sokolstvom ni toliko, da bi vam mogao kazati gde je Soko osnovan. A čim je pala reč »Zakon«, mnogi odmah pomisle: e, sada se mora biti Soko, pa ma i bez volje, samo da se, što no kažu, koža očuva. Postaje preko noći Sokoli i oni, koji mi samu reč »Soko« ne umeju pravilno da izgovore. I ne samo da su postali Sokoli, već su odmah našli načina i puta da postanu i vođe Sokolstva, pa i vaspitaci naše sokolske omladine, a mnogi još ni danas ne znaju našim jezikom pravilno da govore.

Dakle, sve dotle dok se naši redovi ne pročiste od tih karijerista, od onih kojima sok. odora i sok. znak služi za zaštitu »njegove kožice«, dotle ćemo biti stalno u opadanju. — ne u broju, tu smo u porastu, već u kvalitetu, u sokolskim sposobnostima, u sokolskoj svesti, u sokolskim vrlinama, pa i u sokolskom moralu. A produži li se ovakvo stanje i dalje, i brojno ćemo početi opadati, jer ispravni i nacionalno svesni Sokoli moraju biti razočarani i izgubiti svaku volju za rad, kada im na čelu pojedinih organizacija, a i u samoj organizaciji sede ljudi, koji sa Sokolstvom imaju zajedničko samo to, što se takvima nazivaju, i kada u svojoj sredini vide i slušaju ljude za koje znaju, da ne samo da nisu Sokoli po sreću i duši i sokolski ne osećaju, već i da mrze sve što je i sokolsko i slovensko.

U tom pravcu bi valjalo tražiti leka svemu nemilom što se u našoj organizaciji dešava. Valjalo bi pristupiti lečenju, i to odmah. — Jer Soko očekuju još velike zadatke, Soko ima još mnogo da uradi na polju širenja bratske ljubavi, trpeljivosti i uzajamnog razumevanja. Velike su zadatke njegove, pa i izvršio tih zadataka imaju da budu najoprobaniji i najsvesniji sokolski radnici. Oni ne smeju biti smetani u tom radu od raznih karijerista, koji su se u Sokolstvo uvukli zbog svega drugog, samo ne zbog dobra Sokolstva. Preduzmemo li u tom pravcu potrebne mere, možemo biti posve sigurni da će napredak i procvat našeg sokolskog života biti osiguran za sva vremena. Tada možemo biti sigurni da će sokolska misija biti sprovedena u potpunosti, na sreću i blagostanje vaskolikog Slovenstva.

Pavle Kvačič — St. Vrba.

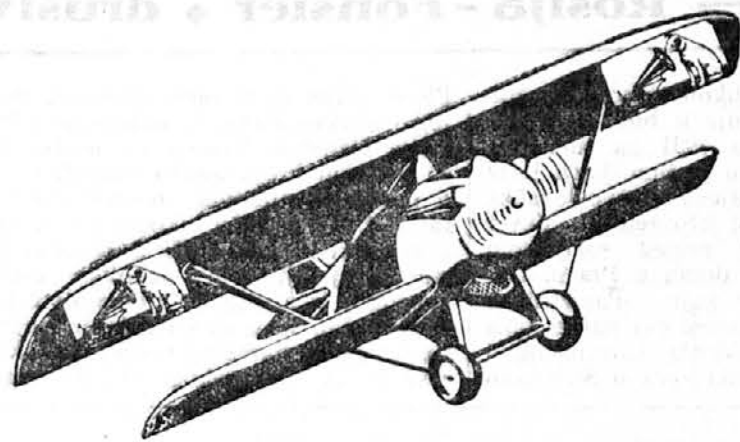
Iz telovežbačkog sveta

FRANCUSKA RADNICA NA POLJU TELOVEŽBE — O OSNOVAMA TELOVEŽBE

André Joli, poznata pariška radnica na polju telovežbe, napisala je za list »L'ami du peuple« interesantan članak o značenju i osnovama telesnog uzgoja. U pomenutom članku kaže, da je ženama telovežba više potrebna nego muškarcima, jer već njezina uloga kao buduće majke traži mnogo telesne snage i elastičnosti njezinog tela. Ali za sve ovo potrebno je, da je telovežba svestrana, a nikako jednostrana, jer je specijalizacija moguća samo kod izvesnih naravi, kojima je već sama priroda stvorila uvete. Za sve ostale normalne žene i devojke potrebna je raznolikost, i to u telesnom uzgoju počev već od detinjstvih godina. Dakle ne samo sport, ne sama ritmika, ali opet ne samo vežbanje na ili sa spravama, nego sve ovo kad se sistematski gaji može dati povoljne rezultate.

SAVEZNA SKUPŠTINA DTJ U PRAGU

Od 28 do 30 oktobra ove godine održao je Savez radničkih telovežbačkih jedinica svoju redovnu skupštinu u Pragu. Jedna od glavnih točaka programa ove skupštine bila je priredba III radničke Olimpijade u Pragu, koja

... brzinom avijona

osvojili su američki

HIS MASTER'S VOICE
superheterodyn radio aparati svijet

Najveća SELEKTIVNOST,
REPRODUKCIJA kakove još
do sada nije bilo, nedokučiva
KVALITETA — odlikuje ove
RADIO APARATE. USLJED
OSOBITO NISKE CIJENE
APARAT je za svakoga
PRISTUPAČAN.

Prodaju vrše u državi isključivo
autorizirani trgovci

THE GRAMOPHONE COMPANY LTD.

treba da se održi godine 1934, i to na Strahovskom Polju, gde je ove godine održan i veliki IX svesokolski slet. Već na ovoj skupštini izabrani su prvi otisci, koji će voditi prve pripreme, a ujedno je raspisan i sletski porez, koji će iznositi 25 Kč za članove, 6 Kč za naraštaj i 4 Kč za decu. Interesantno je bio izveštaj načelnice, koja je konstatovala lep napredak i porast ženskih odeljenja otkako se je vodstvo tih kategorija potpuno osamostalilo. Članica imade danas preko 50.000. Skupština je nadalje odbila predlog da se uvede u pojedine organizacije DTJ nogomet. Novom saveznom odboru opet je na čelu poznati radnik i narodni poslanik František Humelhaus, za načelnika je izabran Fr. Mrazek, za načelnicu Jehova, a za prosvetara L. Vaverka.

ZIMSKI STADION U PRAGU

U nedelju 6 novembra bio je na svečan način otvoren u Pragu zimski stadion, koji će služiti raznim sport. priredbama. Ovaj stadion biće po svome uređenju jedan od najmodernijih u Evropi, tako da će se moći u njemu i u zimi održavati razne sportske priredbe.

PRIPREME ZA ZIMSKU OLIMPIJADU

Za narednu XI Olimpijadu, koja će se održati godine 1936, već je počeo s pripremama smučarski klub u Partenkirhenu, gde će se održati zimsko-sportske olimpijske priredbe i takmičenja. Vrše se pripreme za gradnju skakaonice na takozvanom Kohebergštanec, gde će se obaviti takmičenja u skakanju. Nakon preuređenja biće omogućeni na ovoj skakaonici skokovi do 75 metara. Kod same skakaonice biće postavljena tribina s oko 5000 sedišta, a nad samom skakaonicom dve manje tribine sa oko 1000 sedala. Pošto će se održati velika međunarodna takmičenja već 14 februara naredne godine, treba da bude skakaonica gotova već do Nove godine kako bi se na njoj moglo trenirati.

Hiljadu dvestoto izvođenje »Prodane neveste« u Pragu. Slavna Smetanina opera »Prodana nevesta« doživela je na dan 2 novembra u Narodnom divadlu u Pragu svoje hiljadu dvestoto prikazivanje. Dakle se je samo u Pragu ova prekrasna opera izvodila 1200 puta! Premijera ovog bisera češke nacionalne muzike bila je godine 1866 u privremenom pozorištu, ali nije postigla naročito uspeha. U sadašnjoj zgradi Narodnog divadla davala se je po prvi put točno pre 60 godina na dan 2 novembra. Od ovog dana počinje njen pobedonosni put, koji ju je vodio i među tuđe narode.

Smrt predsednika Crvenog krsta prof. dr. Marka Leka. Nakon dužeg bolovanja umro je u petak 3 novembra o. g. u Beogradu predsednik Crvenog krsta kraljevine Jugoslavije profesor dr. Marko Leko, dugogodišnji profesor i rektor bivše Velike škole u Beogradu. Dr. Leko bio je glasovit naučenjak, i čovek vanredno plemenitog srca. Koliko je njegov rad cenjen na najvišem mestu vidi se po tome, što je parastu za velikim pokojnikom prisustvovao lično Nj. Vel. Kralj.

Velike invalidske svečanosti. U nedelju 6 novembra o. g. održane su u Beogradu velike i značajne svečanosti invalida kraljevine Jugoslavije, na koje su pohrlile brojne delegacije iz svih krajeva države. Ove svečanosti, koje su se pretvorile u značajne i odlučne nacionalne manifestacije, pridobile su još na svom značenju i sjaju time, što je Nj. Vel. Kralj sam predao i razvio zastavu, koju je poklonio Invalidskom udruženju. Nj. Vel. Kralj održao je skupljenim ratnim invalidima, kojih je bilo oko 15.000, krasan patriotski govor.

50 godišnjica pozorišnog rada Dragutina Frajdenderajha. U subotu dne 5 novembra u zagrebačkom Narodnom kazalištu svečano je proslavljena 50godišnjica umetničkog rada nestora zagrebačkih glumaca g. Dragutina Frajdenderajha. Tom prilikom davala se Molijerova komedija »Škrtač«, u kojoj je naslovnu ulogu igrao sam jubilarac, a u kojoj ga do danas još niko nije mogao da zameni. S jubilarcom, čiji je otac pisac poznatog komada »Graničari« i osnivač hrvatskog kazališta, vezana je sudbina i razvoj Narodnog kazališta u Zagrebu. Ovaj veliki umetnik rodio se u pozorištu, kojemu je sve do sada ostao veran.

† Rado Murnik. Nakon smrti dvojice istaknutih slovenačkih pisaca, Milčinskog i Funteka, umro je u nedelju 6 o. m. ujutro u Ljubljani, nakon višegodišnjeg teškog bolovanja, najbolji slovenački humorista i satiričar Rado Murnik. R. Murnik rodio se godine 1870 i već u svojoj mladosti posvetio se književnosti, u kojoj je zauzeo vidno mesto i postao bez sumnje najbolji slovenački humorista. Šteta, što ga je teška bolest u najboljim godinama otrgnula iz najaktivnijeg rada, kada je mogao dati narodu svoje već sazrele radove.

KNJIGE I LISTOVI

SLJESKA SPOMENICA

Prva sveska sljetske Spomenice ovogodišnjeg praškog svesokolskog sleta izdana je već pre samog sleta. Sada je izdan trećoj broj »Spomenice« sa više od sto strana te sa mnogo ilustracija. U tekstu nalazi se u prvom

Rosija - Fonsier ♦ društvo za osiguranje i reosiguranje ♦ Beograd

redu izveštaj o velikom sokolskom stafetnom trčanju, koje je bilo priredeno dne 17 septembra 1931 na sam dan stupanja u Tirševu godinu, kada je iz najudaljenijih krajeva Češkoslovačke Republike trčalo istovremeno devet sokolskih stafeta prema sokolskom centru, Tirševom domu u Pragu. Dalje se u ovom izdanju »Pamatnika« (češki naziv »Spomenice«) nalazi opis smučarskih takmičenja slovenskog i češkoslovačkog Sokolstva u Štrbskom

Plesu, zatim slede opisi školskog, dečjeg i dačkog dana, te delimično i nastupa članstva. Veoma zanimljivo pišu u ovom broju autori prostih vežbi o postanku njihovih kompozicija za taj slet. Tu se nižu također i izveštaji o veslačkim i kanoističkim takmičenjima; a objavljeno je i nekoliko veselih anegdota iz života za vreme sleta i t. d. Konačno je u ovom izdanju objavljen članak starešine poljskog Sokolstva br. A. Zamojskog: Tirš i Poljaci.

eden tistih, ki se ni bal tedanjega nemštva in se pokazal Sokola in zavednega Jugoslavana. Vse svoje življenje je bil zvest nacionalist. Služboval je dolgo let pri zagorskem rudniku, pozneje pa pri bratovskem skladnici. Marsikateri upokojenec se ga danes spominja, ker jim je bil pomočnik, svetovalec, jim delal prošnje in vse to iz

† Brat Lavoslav Jerin

ljubezni do bližnjega. Vzgojil nam je tudi 4 sinove in 3 hčere in vse v zveste Sokole. Kdo ne pozna br. Lojza, ki je bil vzoren telovadez in večletni načelnik Sokolske župe Celje?

Pogreb pokojnega, ki je bil v sredo, 2. novembra, je pokazal, kako je bil priljubljen v zagorski dolini.

Na čelu žalnega sprevoda je korakalo 49 Sokolov v kroju z dvema praporoma (iz Trbovelj in Zagorja). Med njimi je bilo 26 domačinov, 10 iz Trbovelj, 9 iz Izlake in 4 iz Dola pri Hrastniku. Za njimi so korakali gasilci ter rudniška godba, a za krsto pa dolg sprevod. Združeni pevski zbori so zapeli 3 žalostinke, ki so bile zadnji pozdrav zavednemu Sokolu in Jugoslavanu. Slava mu!

Župa Kragujevac

TAKMIČENJA VOJSKE U ŠESTE-ROBOJU

U sporazumu s komandantom Sumadijske divizijske oblasti, a po predlogu načelnika župa, župa Kragujevac priredila je na dan 30 i 31 oktobra o. g. u Kragujevcu utakmice vojske u šestoroboj. Šestoroboj se sačinjavao: 1 proste vežbe bez oružja; 2 skok u dužinu s ratnom spremom; 3 trčanje na 100 metara u ratnoj opremi; 4 bacanje bombe u metu; 5 prenos tereta i 6 brzopešačenje na 3 km u ratnoj opremi. Bacanje bombe vršilo se u maskirani rov na 25 metara iz stojećeg stava, na 20 metara iz klečućeg i na 15 metara iz ležućeg stava. Iz svakoga stava bomba se bacala po tri puta. Za prenos tereta služila su tri sanduka od pušane municije u težini od 10 kg i prenosili su se na otostojanje od 25 metara. Za brzo pešačenje na 3 km bilo je obavezno da celo odeljenje stigne na cilj istovremeno, ali je bilo dozvoljeno da se vojnici međusobno pomažu. Ovo brzo pešačenje izvodilo se baš po najvećoj kiši i po velikom blatu, te prema tome postignuto vreme je vrlo dobro.

Prvo mesto zauzelo je odeljenje III protivuavionskog divizionu iz Kraljeva sa 1958 bodova, II mesto odeljenje I divizionu XIX art. puka iz Gor. Milanovca sa 1906 bodova i III mesto odeljenje XIX peš. puka iz Kragujevca sa 1709 bodova. Ocenjivalo se po tablici, koju je sastavio načelnik župe br. Prohaska.

Najbolji rezultati su ovi:

1 pešačenje na tri kilometra I divizion XIX art. puka iz Gor. Milanovca sa 23 minute i 7 sekundi.
2 trčanje na 100 metra u ratnoj opremi dobio je Levi Avram, redov III protivuavionskog divizionu, za 13 i 2/3 sekunde.
3 bacanje bombe u metu Franić Josif, redov III protivuavionskog divizionu, sa 91 bod od 135 mogućih.
4 skok u dužinu u ratnoj opremi Červenković Josip, redov III protivuavionskog divizionu i Pšenica Alojz, redov XIX peš. puka, obojica sa 375 m.
5 prenos tereta Červenković Josip, redov III protivuavionskog divizionu za 36 sekundi.
6 u prostim vežbama odlikovalo se odeljenje III protivuavionskog divizionu.

Kao pojedinci postigli su prvo mesto Červenković Josip, redov III protivuavionskog divizionu i Humar Dušan, podnarednik I divizionu XIX art. puka, obojica sa po 345 bodova, II mesto Gavrilović Živojin, redov I divizionu XIX art. puka sa 344 boda i III mesto redov iste jedinice Katarina Josip sa 342 boda.

Za pohvalu je trud i rad vodnika odeljenja III protivuavionskog divizionu br. Vranića Momira, art. p. poručnika, i vodnika odeljenja I divizionu XIX art. puka br. Milojkovića Božidara, art. p. poručnika, koji su pripremali odeljenja za utakmice. — J. P.

Ispravljamo

U 43 broju našega lista od 27 okt. o. g. pod veću »Iz sednice saveznog TO« (održane 25 oktobra) pomutnjom izvestioca saveznog TO objavljeno je, da su za pokrajinski slet u Ljubljani dosada primljene proste vežbe za članove (sastav br. Gregorke), međutim treba da stoji, da su te vežbe zajednički sastavili brat Boris Gregorka i inž. Pibernik Mirko.

U 44 pak broju od 3 o. m., na str. 2 u članku »Tirš i Darvin«, početna reč prvoga retka odozgo prvoga stupca treba ispravno da glasi: »Prenosi-mo«. Molimo da se uvaži. — Ur.

Župa Ljubljana

SESTANEK SOKOLSKIH PROSVETARJEV ŽUP DRAVSKE BANOVINE IN ZBOR DRUŠTVENIH PROSVETARJEV

Prosvetni odbor Sokolske župe Ljubljana je skical u nedelju 6. t. m. zbor društvenih prosvetarjev na posvetovanje o budoćem delu u letošnjoj zimskoj sezoni. Od 52 društva in 20 čet se je zbora udeležilo le 23 društva in 4 čete, dočim sta se 2 društva in 4 čete opravile. Z najvećim ogorčenjem moramo grajati neudeležbo sokolskih društva iz najbliže okolice Ljubljane in celo iz Ljubljane same. Sokolska društva Ljubljana IV, Ljubljana-Siška, Moste, Štepanja vas, Jezica, St. Vid, Vrhnika itd. so s svojo odsotnošću pokazala skrajno nedisciplino, neuvažavanje in brskiranje okružne ŽPO. Pričakujemo, da bodo ta in vsa ostala društva u budoće resnije uvaževala pozive ŽPO, sicer bi ŽPO moral poseći po oštrijih merah.

Zbor je otvoril predsednik ŽPO br. Poharc Janez s kratkim pozdravom zastopnikom bratskih žup iz Celja br. inž. Burniku, iz Kranja br. Špicarju in iz Novega mesta br. Tratarju. Po poročilu brata predsednika ŽPO o doseganju in budoćem delu ŽPO so podali izjerna poročila tajnik in statističar br. Uranič, župni novinar br. Horvat, knjižničar br. Sartori ter br. Markič o dramskom delu in br. Juvenec o pevskih in godbenih odsekkih. Vsa poročila so bila po krajši debati soglasno sprejeta.

Prosvetar Sokolske župe Kranj br. Špicar je imel nato zanimivo predavanje o »Socialnem delu u Sokolstvu«, ki je napravilo na vse zborovalce najbolji vtis. Govorniku se je u lepih besedah zahvalil predsednik br. Poharc, nakar je orisal minimalni program ŽPO za budoću sezonu in obvezno minimalni program prosvetnoga dela za vse župne jedinice. Glavne točke minimalnoga programa za društva in čete so: izvedba idejne šole za novo članstvo, proslava 1. decembra po navodilih SPO, propagandni teden za sokolski tisk, prosvetni večeri, obvezno osnivanje prosvetnih odborov po društvi z nad 100 člani, sistematična propaganda za pokrajinski zlet u Ljubljani leta 1933 itd. Vse ta minimalni program so bratje prosvetarji soglasno odobrili.

V imenu prosvetnoga župnoga odbora Sokolske župe Celje je pozdravil zbor br. inž. Burnik, ki je podržal važnost sokolskoga prosvetnoga dela. Ko so pri slučajnostih se nekateri bratje podali nekak zanimivih nasvetov, je br. Poharc ob 13. zaključil uspešno sokolsko zborovanje.

Popoldne ob 15. se je vršilo posvetovanje sokolskih prosvetarjev žup Dravske banovine ter so bili navzoći za župo Celje predsednik br. inž. Burnik, za župo Kranj br. Špicar, za novo-meško župo br. Tratar, za ljubljansko župo br. Poharc, dočim se je prosvetar mariborske župe br. Lindtner opravil. Navzoći so bili na sestanku tudi člani ŽPO in nekateri bratje iz bližnjih sokolskih društva. Sestanek je vodio pred sednik ljubljanskoga ŽPO br. Poharc.

Na sestanku so bili sprejeti soglasno naslednji sklepi:

Na vseh prosvetnih tečajih posameznih žup Dravske banovine naj sodeluju kot predavatelji bratje iz sosednjih žup, organiziraju naj se skupna taborenja za članstvo in naraštaj, ustanovi naj se arhiv iger, osnuje naj se oderska centrala s sedištem u Ljubljani, vsaka župa naj izda po 1 igr. izda naj se knjiga, ki bo vsebovala načrt vzornoga predavanja, deklamacije in primerno nacionalno igr. za proslavu 1. decembra.

Vsem župnim prosvetnim odborom se je naročilo, da preskrbe potrebno število predavanja, ki se bodo oddajala potom Radio-Ljubljana. Razporeditev teh predavanja bo oskrbel ŽPO u Ljubljani.

Ker se je mnogo starih sokolskih delavcev odtegnilo sokolskemu delu,

se jih pozove k zopetnemu udeležovanju s posebnim apelom u časopisu.

Glede poročanja u dnevno časopisje je bilo soglasno sklenjeno, da se bo naprosilo uredništva, naj vse dopise, ki se tičejo Sokolstva, objavljuju izključno pod sokolsko rubriku.

Župa Mostar

PREGLED TEHNIČKOG RADA ŽUPE U PROLETNJEM I LETNJEM PERIODU (Svršetak.)

OKRUŽNE UTAKMICE

Na 4 septembra održane su okružne utakmice u svim okruzima sem okruga broj V sa sedištem u Potomju. Uspch utakmica u pojedinim okruzima kao i uspeh igranja u igri odbojci bio je sledeći:

1) Okrug br. I u Nevesinju. Održao je svoje utakmice u Gacku. Utakmicama su pristupila društva Nevesinje s 1 odeljenjem članova, društvo Gacko 1 odo članova i članica dočim društvo Avtovac istima nije pristupilo. Uspch utakmica bio je sledeći:

Laka atletika: članovi: I mesto Nevesinje sa 164855 tačaka, II mesto Gacko sa 140693 tačaka; članice: I mesto Gacko sa 9380 tačaka.

Odbojka: Nevesinje — Gacko: I set 13 — 15, II set 15 — 5, III set 15 — 3. Pobjedila je momčad Nevesinja.

2) Okrug br. II u Mostaru. — Održao je svoje utakmice u Mostaru. Utakmicama su pristupila sledeća društva: Imotski 1 odeljenje članova, Konjic 1 odeljenje članova i muškog naraštaja, Mostar, 2 odeljenja članova, 2 odeljenja muškog naraštaja, 1 odeljenje članica i ženskog naraštaja. Uspch je bio sledeći:

Laka atletika: članovi: I mesto Mostar sa 127610 tačaka; II mesto Imotski sa 119000 tačaka; III mesto Konjic sa 107690 tačaka; IV mesto Mostar sa 97260 tačaka; članice: I mesto Mostar sa 7675 tačaka; muš. naraštaj: I mesto Mostar sa 143470 tačaka; II mesto Mostar sa 112050 tačaka; III mesto Konjic sa 99430 tačaka; žen. naraštaj: I mesto Mostar sa 74400 tačaka.

Odbojka: članovi: Mostar — Imotski: I set 15 — 3, II set 15 — 3, pobjeđuje Mostar; Konjic — Mostar: I set 15 — 13, II set 15 — 9, pobjeđuje Mostar; Konjic — Imotski: I set 15 — 1, II set 15 — 9, pobjeđuje Konjic; muški naraštaj: Mostar — Konjic: I set 15 — 0, II set 15 — 11, pobjeđuje Mostar.

U utakmicama između članica i ženskog naraštaja društva Mostar pobjedile su naraštajke. Utakmicama nisu pristupila društva Prozor i Tomislav Grad.

3) Okrug br. III u Dubrovniku. — Održao je svoje utakmice u Dubrovniku. Utakmicama su pristupila društva Dubrovnik sa 2 odeljenja članova i po 1 odeljenjem članica te muškog i ženskog naraštaja, Trebinje 1 odeljenje članova. Utakmicama nisu pristupila društva: Bileća, Cavtat i Ston. Uspch utakmica bio je sledeći:

Laka atletika: članovi: I mesto Trebinje sa 146050 tačaka; II mesto Dubrovnik sa 116990 tačaka; III mesto Dubrovnik sa 84140 tačaka; članice: I mesto Dubrovnik sa 117220 tačaka; muš. naraštaj: I mesto Dubrovnik sa 131800 tačaka; ženski naraštaj: I mesto sa 10850 tačaka.

Odbojka: Trebinje — Dubrovnik: I set 15 — 3, II set 15 — 0, pobjeđuje Trebinje. Ostale kategorije nisu igrale odbojku.

4) Okrug br. IV u Korčuli. — Održao je svoje utakmice u Blatu. Utakmicama pristupila su društva: Blato 2 odeljenja članova, po 1 odeljenje muškog i ženskog naraštaja, Korčula 1 odeljenje članova i 1 odeljenje članica, Velaluka 1 odeljenje članova. Utakmicama nije pristupilo društvo Zrnovo. Rezultate o utakmicama nismo mogli istaći, jer načelnik okruga nije poslao ovom načelniku detaljan izveštaj.

5) Okrug br. VI u Metkoviću. — Održao je svoje utakmice u Metkoviću. Utakmicama su pristupila društva: Metković po 1 odeljenje članova, muškog i ženskog naraštaja, Stolac po 1 odeljenje članova, muškog i ženskog naraštaja, Opuzen po 1 odeljenje članova i muškog naraštaja, Ljubuški 1 odeljenje članova. Čapljina 1 odeljenje ženskog naraštaja. Utakmicama nisu pristupila društva Ljubinje i Vrgorac. Uspch utakmica bio je sledeći:

Laka atletika: članovi: I mesto Ljubuški sa 98884 tačaka; II mesto Stolac sa 87330 tačaka; III mesto Metković sa 87100 tačaka; IV mesto Opuzen sa 86860 tačaka; muš. naraštaj: I mesto Metković sa 113430 tačaka; II mesto Stolac sa 108930 tačaka; III mesto Opuzen sa 106130 tačaka; IV mesto Metković sa 91490 tačaka; ženski naraštaj: I mesto Metković sa 9385 tačaka; II mesto Stolac sa 9065 tačaka; III mesto Čapljina sa 8680 tačaka.

Odbojka: članovi: Ljubuški — Stolac: I set 15 — 1, II set 15 — 0, pobjeđuje Ljubuški; Metković — Opuzen: I set 13 — 15, II set 14 — 4, III set

IZ ŽUPA I DRUŠTAVA

Župa Bjelovar

SOKOLSKA ČETA TROJEGLAVA

Na 9 oktobra o. g. održana je prva javna vežba novoosnovane čete Troje-glava uz sudelovanje br. okolišnih društava. Toga dana imalo je selo svečani izgled. Mnoge seoske kuće bile su iskičene državnim zastavama. Sletište je bilo također ukusno iskičeno. Selo Troje-glava po prvi put je doživelo sokolsku svečanost, koja, po svojem cilju i programu, nadmašuje sve svečanosti, koje su do sada u selu priređivane.

ko vreme rada postigli lepe rezultate na tehničkom polju. Izveli su dosta skladno i pravilno vežbe na preči, što je bilo iznenađenje br. Sokolima iz ostalih društava. Pokazali su i mesnim seljacima, što sve može da stvori volja i ljubav za Sokolstvo. Na taj način razbili su sve neumesne primedbe nekog seljaštva, da je Sokolstvo nepotrebno selu, jer seljak dosta vežba. Sokolski podmladak nastupio je i pobrao vrlo lepe uspehe. Naročito je bila lepa vežba m. i ž. podmladka Sokolskog društva Dežanovac, koja je bila izvedena s pevanjem »Oj letni, sivi sokole«.

Sa prve javne vežbe Sokolske čete Trojeglava

U 1 sat po podne bio je svečani doček gostiju. Bratsko Sokolsko društvo Daruvar primerno se odazvalo, te pobudilo svojim nastupom opću pozornost Br. Sokolsko društvo Dežanovac, kome pripada četa, odazvalo se u velikom broju. Br. Sokolsko društvo Uljanik i D. Brestovac zastupana su bila po br. vežbačima.

U 2 sata formirala se povorka Sokola, te mesnog stanovništva u kojoj su svirale dve fanfare, dar. Sok. društva i mesnog Vatrogasnog društva Trojeglava. Mesno seljaštvo spontanom oduševljenjem pozdravljalo je br. Sokole, koji po prvi put stupaju u selu Trojeglavi u gustim redovima, da osvoje srca seljačkog naroda.

U 3 sata po podne započeo je program javne vežbe, koji se je sastojao od 10 tehničkih točaka. Sve su točke lepo i skladno izvedene s mnogo razumevanja i discipline. Treba istaći br. vežbače iz Trojeglave, koji su za krat-

Nakon javne vežbe pred svrstanim kategorijama Sokola i Sokolica održao je temperamentni govor o Sokolstvu, Jugoslovenstvu i Slovenstvu br. načelnik Sokolske čete Trojeglava Dimitrije I. Momčilović, mesni učitelj. Govornik je bio pažljivo saslušan, jer je govorio ubedljivo i iskreno. Iza govora bila je otvirana državna himna, posle koje je nastalo klicanje Nj. Vel. Kralju Aleksandru i Prestolonasledniku Petru.

Među publikom bio je zapažen sedi sokolski »veteran« br. Mikiška, koji je s velikom zanimivošću promatrao rad svih kategorija. To je jedan od br. Sokola, koji je u Češkoj proveo velik deo života, a naročito mu se sviđa, što vidi, da je jugoslovensko selo progovorilo sokolski.

Javna vežba uspeła je moralno i materijalno. Mnogo su se trudila br. Venel Novotni, Tešo Peaković, Vencel Brzobohati i Vaso Krajnović kao i drugi, da je javna vežba organizacijski uspeła. D. M.

člani Sokola. Ti sestanci naj bi imeli namen članstvo seznaniti s sokolsko ideju, s sokolskim telovadnim sestavom ter gojiti družabnost med članstvom.

Prvi tak sastanak je bio 26. oktobra, katerega se je udeležilo mnogo članov, se već pa članice. Uvodoma je načelnik br. Klun pojasnil udeležencem namen teh večernih sestankov, na kar je br. Šulin podal u lepih besedah glavne smernice sokolske ideje. Za njim je br. Klun referiral o Kumanovski bitki ter se spomnil borcev, ki so dali življenje za našu svobodu. Končno je obdelal br. Černecki nekatere panoge lahke atletike ter vse pokazal s slikami s pomočjo epidioskopa, ki ga ima naše društvo. Po teh zbranih predavanjih se je razvila splošna debata in prvi sestanek je vsekakor zelo dobro uspel in upamo, da pridemo kmalu zopet skupaj. Za drugi večer se nam obeta zopet zanimiv program, saj bo med drugim zanimivo predavanje o zimskem sportu.

IZ PROSVETNEGA ODSEKA

Dramski odsek je otvoril letošnjo sezono 23. oktobra s smeha polno komedijo »Vražji Rudki«, ki jo je režiral br. Adamič. Igra je bila zelo dobro naštudirana. Naslovno vlogo je sijajno podal br. Jože Mecilovšek, ki nas bo žalibog zapustil. Odhaja na novo službeno mesto u Paračin. Tudi ostali igralci so se dobro potrudili in želimo, da bomo zopet kmalu kaj videli.

PREDZADNJI USTANOVITELJ NAŠEGA SOKOLSKEGA DRUŠTVA MRTEV!

V noči od 30. do 31. oktobra nas je za vedno zapustil naš najstarejši Sokol br. Lavoslav Jerin v 77. letu svoje starosti. On je bil pred 42 leti

SOKOLSKO DRUŠTVO ZAGORJE OB SAVI

Iz prednjaškega zbora

Prednjaški zbor je na oktoberski seji sklenil prirediti u zimskem času sestanke telovadcev in telovadkinj, na katere imajo prost vstop tudi ostali

15 — 10, pobeđuje Opuzen; Ljubuški — Opuzen; I set 14 — 16, II set 15 — 4, III set 15 — 7, pobeđuje Ljubuški; muški naraštaj: Opuzen — Metković I set 15 — 7, II set 5 — 15, III set 15 — 5, pobeđuje Opuzen; Opuzen — Stolac; I set 15 — 4, II set 9 — 15, III set 16 — 14, pobeđuje Opuzen; ženski naraštaj: Pošto od prijavljenih nije nitko nastupio sem Metkovića to je Metković postao pobeđnik.

Time su bile završene okružne utakmice.

Župske utakmice.

Na 11 septembra u 6 sati ujutro otpočelo su župske utakmice za prvenstvo župe između četa pobeđnica sa društvenih utakmica i društava s okružnih utakmica. Sva su društva poslala svoje čete pobeđnice sem Gacka, Bileća, Ljubinja i Ljubuškog. Okružni su bili svi zastupljeni sem okruga broj V sa sedištem u Potomju.

Starešina župe brat Čeda Milić pozdravio je utakmicare i zaželeo im dobar uspeh. Zatim je načelnik župe pozvao sudački zbor da zauzme svoja mesta i utakmica je počela najpre u lakoj atletici, a posle toga u igri odbojke.

Uspeh utakmica bio je sledeći, i to kod sokolskih četa:

I mesto postigla je Sokolska četa Tasovići sa 174-670 tačaka; 2 mesto Sokolska četa Miholjaci sa 171-560 tačaka; 3 mesto Sokolska četa Trijebanj sa 163-350 tačaka; 4 mesto Sokolska četa Mokošice sa 153-875 tačaka; 5 mesto Sokolska četa Bijenja sa 149-841 tačaka; 6 mesto Sokolska četa Lastva sa 137-420 tačaka; 7 mesto Sokolska četa Pijesci sa 134-880 tačaka; 8 mesto Sokolska četa Bori sa 125-720 tačaka; 9 mesto Sokolska četa Proložac sa 122-300 tačaka; 10 mesto Sokolska četa Smokvice sa 117-390 tačaka.

Kao prva trojica postigla su najbolje rezultate u svim granama lake atletike i to: I mesto brat Vukota Govedarica, četa Miholjaci, sa 34-920 tačaka; II mesto brat Branko Glibo, četa Tasovići, sa 32-920 tačaka; III mesto brat Dušan Hajvaz, četa Bijenja sa 32-430 tačaka.

U pojedinim granama lake atletike postignuti su na utakmicama sledeći najbolji rezultati: trčanje na 100 metara 13 sekundi, bacanje kugle 10-73 metra, skok u vis iz zaleta 144 cm, skok u dalj iz zaleta 541 cm.

U teglenju užeta pritegle su čete Tasovići, Miholjaci, Trijebanj, Lastva i Mokošice.

Prema tome za prvaka u lakoj atletici Sokolske župe Mostar proglašena je četa Tasovići društva Čapljine.

Članovi: I mesto društvo Nevesinje sa 139-945 tačaka; II mesto društvo Mostar sa 135-565 tačaka; III mesto društvo Trebinje sa 130-025 tačaka; IV mesto društvo Ljubuški sa 127-027 tačaka; V mesto društvo Blato sa 111-036 tačaka.

Kao pojedinci postigla su prva tri mesta i to: I mesto brat Vukašin Samardžić, Nevesinje, sa 39-870 tačaka; II mesto brat Nedeljko Napolić, Mostar, sa 39-540 tačaka; III mesto brat Branko Pudar, Ljubuški, sa 36-198 tačaka.

Uspeh u pojedinim granama lake atletike bio je sledeći: trčanje na 100 metara za 12 sekundi, bacanje diska 29-20 metara, bacanje koplja 41 metar, skok u vis iz zaleta 167 cm, skok u dalj iz zaleta 566 cm.

Prema tome za prvaka župe u lakoj atletici proglašeno je društvo Nevesinje.

Članice: I mesto društvo Dubrovnik sa 110-675 tačaka; II mesto društvo Mostar sa 102-070 tačaka.

Kao pojedince postigle su prva tri mesta i to: I mesto sestra Marija Motetić, Dubrovnik, sa 28-650 tačaka; II mesto sestra Sofija Kovačević, Dubrovnik, sa 25-800 tačaka; III mesto sestra Dragica Vukićević, Mostar, sa 25-650 tačaka.

Najbolji rezultati u pojedinim granama lake atletike postignuti su sledeći: trčanje na 60 metara za 9 sekundi i šest desetina, bacanje kugle od 4 kg 7-52 metra, skok u vis iz zaleta 120 cm, skok u dalj iz zaleta 373 cm.

Prema tome za prvaka župe u lakoj atletici proglašuje se društvo Dubrovnik.

Muški naraštaj: I mesto društvo Mostar sa 149-030 tačaka; II mesto društvo Metković sa 137-310 tačaka; III mesto društvo Blato sa 129-620 tačaka.

Kao pojedinci postigli su prva tri mesta i to: I mesto brat Šemsudin Zupčević, Mostar, sa 37-360 tačaka; II mesto brat Jovo Šeslija, Metković, sa 35-030 tačaka; III mesto brat Tripo Milićević, Mostar, sa 34-420 tačaka.

Najbolji rezultati u pojedinim granama lake atletike bili su sledeći: u trčanju na 60 metara 8 sekundi, bacanje kugle od 5 kg 12-28 metara, u skoku u vis iz zaleta 135 cm, u skoku u daljinu iz zaleta 518 cm.

Prema tome za prvaka župe proglašeno je društvo Mostar.

Ženski naraštaj: I mesto postiglo je društvo Metković sa 99-75 tačaka; II mesto postiglo je društvo Mostar sa 98-68 tačaka.

Kao prve tri naraštajke najbolji rezultat postigle su i to: I mesto sestra Vesela Pranić sa 25-20 tačaka; II mesto sestra Lucija Bazeli sa 24-08 tačaka;

III mesto sestra Senka Pranić sa 23-40 tačaka. Sve tri sestre su iz Sokolskog društva Metković.

Najbolje rezultate postigle su u pojedinim granama lake atletike i to: u trčanju na 60 metara 10 sekundi, u bacanju kugle od 2½ kg 8-92 metara, u skoku u vis iz zaleta 118 cm, u skoku u dalj iz zaleta 398 cm.

Prema tome za prvaka župe proglašeno je društvo Metković.

Odbojka: članovi: Mostar — Nevesinje: I set 13 — 15, II set 15 — 5, III set 15 — 13 Mostar; Trebinje — Ljubuški: I set 15 — 5, II set 12 — 15, III set 15 — 11, Trebinje; Korčula — Nevesinje: Odrice se Nevesinje u korist Korčule; Mostar — Ljubuški: I set 15 — 11, II set 15 — 6 Mostar; Trebinje — Korčula: I set 15 — 0, II set 15 — 0, Trebinje; Ljubuški — Nevesinje, odrice se Nevesinje u korist Ljubuškog; Mostar — Korčula: I set 15 — 4, II set 15 — 12, Mostar; Trebinje — Nevesinje, odrice se Nevesinje u korist Trebinja; Ljubuški — Korčula: I set 15 — 5, II set 15 — 6, Ljubuški; Trebinje — Mostar: I set 15 — 6, II set 6 — 15, III set 15 — 3, Trebinje; i time konačno pobeđuje momčad društva Trebinje i proglašuje se za prvaka župe i osvaja prelazni dar do idućih utakmica.

Članice: Mostar — Dubrovnik: I set 15 — 13, II set 15 — 7, pobeđuje Mostar i time postaje prvak u župi i osvaja prelazni dar do idućih utakmica.

Muški naraštaj: Mostar — Opuzen: I set 17 — 15, II set 15 — 7, pobeđuje Mostar i time osvaja prvo mesto i prelazni dar do idućih utakmica.

Ženski naraštaj: Prijavljena su društva Mostar i Metković; pošto društvo Metković ne nastupa u igri, igru dobiva društvo Mostar i time postaje prvak i osvaja prelazni dar do idućih utakmica.

Time su utakmice bile završene. U ime župske uprave podelio je darove prosvetar župe brat dr. Mile Dokić, iz neviš značenje utakmica. Posle toga načelnik župe brat Petar Čolić zahvalio se braći i sestrama u prvom redu načelnicima na njihovom uložnom trudu, koji je doneo lepe rezultate i uspeh ovih župskih utakmica koje su se po prvi put održale u odbojci.

Nadalje je pozvao braću i sestre da i unapred ustraju u radu, da se savsesno spremaju za događaj župski slet, koji treba da bude kruna celokupnog rada naše župe.

Time je bio završen proletni i letni program župskog rada.

Posle ovog programa nastaje daljnji program rada, koji se ima izvršiti tokom jeseni i zime, a koji se sastoji u sledećim tačkama:

1) održavanje društvenih prednjačkih tečajeva i spremanje članova i članica za župski prednjački tečaj.

2) Održavanje župskog prednjačkog tečaja, koji ima da bude priprema za župski slet.

3) Održavanje kratkog tečaja iz programa za župski slet.

4) Održavanje decembarske akademije i nastavak spremanja za slet.

Po ovim tačkama što je koje društvo učinilo iznecemo na kraju ove godine.

Petar Čolić, župski načelnik.

POLJOPRIVREDNA IZLOŽBA ČETA SOKOLSKOG DRUŠTVA TREBINJE

Ovo društvo, u zajednici sa Sreskim priredivačkim odborom, priredilo je poljoprivrednu izložbu u Trebinju. Izložba je bila smeštena u Muškoj osnovnoj školi u tri sobe. U jednoj sobi bilo je odeljenje za ratarstvo i povrčarstvo, u drugoj vinogradarstvo i voćarstvo, a u trećoj sprave i alati, kojima se služi narod ovoga kraja, te predmeti određeni za nagrade. U vinogradarsko-voćarskom odeljenju bilo je izloženo, kao ukras, nekoliko vrlo lepih ručnih radova s narodnim vezom i šarama.

Članovi naših četa shvativši važnost izložbe za unapređenje poljoprivrede u narodu, odazvali su se našem pozivu u lepom broju, te doneli svoje najbolje poljoprivredne proizvode. Izložen je velik broj vrlo dobrih predmeta, koji su, lepo sortirani i sređeni, davali prijatan utisak na gledaoca. Izložene su razne vrste žita, sve vrste povrća, razno voće, te druge kulturne biljke. Grožde je bilo izvanredno lepo i dobro. Od južnog voća, pored smokava, bilo je maslina, šipaka i naranča (koje je izložila Sokolska četa Sutovna, koja pripada društvu Herceg Novog). Zapažene su neke kulturne biljke, koje se dosad nisu gajile u ovom kraju, a koje je počela uvadati Sokolska župa Mostar preko svojih sokolskih četa kao: soja, konoplja, lan, pamuk i još neke. Pažnju svih posetilaca izložbe privukla je jedna stabljika pamuka, koju je izložio brat Tomo Bačić, član naše čete Hum, a na kojoj je bilo 56 lepo razvijenih čahura najfinije vrste, te je kao takva, naravno, dobila nagradu.

Izložba je trajala dva dana, a posetilo ju je mnogo sveta, naročito u subotu, kada se iz okoline slagne mnogo naroda, pošto je to glavni pazarni dan.

Ovom izložbom, članovi naših četa dokazali su još jednom, da su zaista u stanju da naš narod povedu boljoj budućnosti, jer su se pokazali bolji od ostalih izlagača. Za dokaz toga, neka nam posluži onih osamnaest (18) nagrada, koje su dobili od Priredivačkog odbora ove izložbe, a iz kredita koji je dalo Ministarstvo poljoprivrede za ovu svrhu u visini od Din 10.000.—. Kad se zna, da je podeljeno svega četrdeset (40) nagrada, kao i to, da je ovo bila izložba u kojoj je učestvovao ceo srez — tek onda nam postignuti uspeh izlazi u svojoj veličini, što nas neobično zadovoljava.

Vredno je spomenuti nagradenu braću, pa ih redom navodimo prema redu nagrada iz pojedinih poljoprivrednih grana: I Ratarstvo i povrčarstvo. — Prvu nagradu, jednu manju vetre-

Poljoprivredna izložba četa Sokolskog društva Trebinje

njaču (za razvijanje žita), zatim 1 pilu za čišćenje voćaka, 1 kalemarski nož i dve knjige o poljoprivredi — u vrednosti od Din 1000.—, dobio je brat Tarailo Radule, član naše čete Duži. Drugu nagradu, jednu ruminulu (masinu za komljenje kukuruza) u vrednosti od Din 750.—, dobio je brat Mišković Pero, također član čete Duži. Treću nagradu, jedan plug, u vrednosti od Din 700.—, dobio je član čete Dživar brat Runjevac Dušan. Šestu nagradu, razno semenje, dobio je brat Luka Pravica odn. njegov brat Pero, u vrednosti od oko Din 200.—. Devetu nagradu odnela je četa Poljice-Popovo, koja je svoje proizvode izložila kao celina, te dobila 36 kg raznog semenja. Osmu nagradu, dobio je Kravić Murat iz čete Lastva. Dvanaesta nagrada pripala je br. Tomu Bačiću iz čete Hum, za koju je dobio 13 kg raznog semenja. Četrnaestu nagradu dobio je brat Mišković Pero, član čete Duži i to 14 kg raznog semenja. Šestnaestu nagradu, 12 kg raznog semenja, dobio je brat Krivokopić Tomo, član čete Lastva.

II Vinogradarstvo. — Prvu nagradu i to: 1 štrcaljku za polevanje loze, 1 širomer, 1 škare i 1 nož — u vrednosti od Din 650.—, dobio je brat Pero Mišković, član čete Duži. Peta nagrada pripala je br. Goboviću Todoru iz čete Lastva, a dobio je 1 ručni zaprašivac, 1 pilu, 1 širomer i 2 knjige

SOKOLSKO DRUŠTVO BILEĆA

27 oktobra održalo je ovo društvo tromesečnu sednicu. Starešina mostarske župe brat Čedo Milić, koji budnim okom prati razvoj Sokolstva među hrabrim narodom kršne Hercegovine, nije žalio truda, nego je došao da lično prisustvuje tromesečnoj sednici ovoga društva, koje se tek razvija. Tromesečna sednica bila je vrlo dobro posećena od svih pet četa, koliko ih ovo društvo broji. Za isti dan bila je zakazana

Župa Novo mesto

IZ ŽUPNE UPRAVE

V četrtak 3. novembra je eksekutiva žup. uprave na svojoj redni seji sprejela već važnih sklepov tičooih se prireditve žup. prosv. tečaja, vprašanja poročevalstva v sokolske in dnevne novine in savezne razstave v Beogradu. O vsem bodo društva i čete obveščene po okrožnici.

Iz župnega P. O.

Naslednjega dne, v petek 4. novembra, je imel sejo župni P. O., ki je v glavnem razpravljajl o prireditvi župnega prosvetnega tečaja, ki se bo vršil v Novem mestu v soboto 12. novembra od 14. do 19. ure in v nedeljo 13. novembra od 10. do 12. in od 14. do 17. ure, na katerem bodo predavali o predpisani snovi poleg domačinov (br. Zagorec, br. dr. Vašič, br. Šlibar, br. Tratar) tudi znani predavatelji iz Kranja in Ljubljane in to: br. Špicar Jaka,

o poljoprivredi — u vrednosti od Din 280.—. Šestom nagradom nagraden je Tarailo Radule, osmom Pravica Luka odn. brat mu Pero oba iz čete Duži, devetom brat Begović Sadik iz čete Lastva, desetom brat Runjevac Dušan i trinaestom brat Šćepo Vujičić, član čete Lastva — svaka nagrada u vrednosti od 100 do 200 dinara.

III Voćarstvo je bilo slabije zastupljeno, pa je, prema tome podeljen i manji broj nagrada. Pa ipak, četvrtu nagradu dobio je brat Pero Mišković, a petu Gobović Todor u vrednosti po oko Din 100.—.

Ukupno, vrednost svih nagrada, koje su ovom prilikom dobili članovi naših četa, iznosi oko Din 5500.—, što znači, više nego polovinu cele svote odobrene za ovu izložbu. A koliki je to uspeh u moralnom pogledu — ne treba dokazivati.

Vsa društva in čete se ponovno pozivljajo, da pošljejo svoje zastopnike v ta tečaj. Nenavzoča društva bomo javno ožigosali in objavili.

Zdravo!

—ar.

MIRENSKO SOKOLSKO OKROŽJE

Okrožje je odposlalo bratskim društvom zadnji teden okrožnico glede nekaterih poročil in seznamov, ki jih še dolgujejo. Prosim, da iste pospešite sicer se objavijo prihodnji imena društev, ki ne izvršujejo svojih sokolskih dolžnosti.

Nadalje mi je bilo sporočeno od župnega tajništva, da za savezno razstavo kljub par pismenim opominom nista poslali niti najmanjših razglednic kraja ali podobnega društvu St. Janž in Žužemberk iz okrožja, kar je vredno vsake graje, posebno, ker imata obe društvi dovolj materiala.

Glede sokolskega poročanja se je ravnati točno po sklepih okrožja in Z. P. O. na zadnji seji.

Župa Novi Sad

VRBAŠKO OKROŽJE — KULA

Prednjački tečaj

Na 5 novembra t. g. održaće se ovde prednjački tečaj za Vrbaško okrožje. Prednjački tečaj vodiće načelnik okružja brat Milorad Vukadinović, odlični tečajac Mariborske prednjačke škole. Uz njega biće još predavači: brat dr. Lazar Dujić, starešina Sokol. društva Kula, Momir Koča, učitelj iz Kule i brat dr. Žika Mišković, društveni lekar.

Tečaj će početi 5 novembra i držaće se 4 nedelje sa po 2 puta nedeljno i to subotom po 8 radnih sati, a nedeljom po 6 sati sa ukupno 56 radnih sati.

U tečaju će se polagati najviše važnosti gimnastičkoj spremi vežbača, koji će s istog izići potpuno spremni da vode starija odeljenja vežbača, pa i same čete, a po potrebi i pojedina društva.

Program tečaja bio bi sledeći: sistem, proste i strojeve vežbe, metodika, uzgoj dece, laka atletika, vežbe sa spravama i na spravama, asistiranje ideologija, istorija, organizacija, anatomija i prva pomoć.

Na tečaj su se prijavila sledeća društva: Kula sa 6 tečajaca, Kucura sa 3, Pivnice sa 2, Novi Vrbas sa 3, Despot Sveti Ivan sa 3 i Veprovac sa 2 tečajca.

Priredba ovoga tečaja je od vrlo velike važnosti, kako za pojedina društva, tako i za samo Vrbaško okrožje jer će okrožje povećati broj dobrih i spremnih sokolskih vodića i saradnika a pojedina društva odlične prednjake, pa i uzorne načelnike i organizatore. — B. P.

Župa Tuzla

ZUPSKA NATECANJA

I U odbojci

U našoj župi održana su ove godine natecanja u odbojci po okruzima po t. zv. bod sistemu; tako je održano natecanje II okruga u Derventi 14 VIII o. g. gde su pristupile utakmicama svega dve vrste članova i to društvo Derventa i Bos. Brod. Igra je bila dosta živa, ali bez naročitog sistema, bolje reći, početnička, jer nekog naročitog načina igre igrači do tada nisu videli. Igra je svršena s rezultatom 2 : 0 za Bos. Brod (15 : 4, 15 : 11). Tako je Bos. Brod došao u župski finale.

III okrug nije održao natecanje, jer samo jedno društvo gajilo odbojku i to jedno nije uzelo učešća na utakmici za prvenstvo župe.

Na 3 septembra održane su utakmice I okruga u Lukavcu na kojima su se natekala društva Bukinje, Kreka Lukavac, Zvornik i Tuzla.

Točno u 14 časova počele su utakmice na dva igrališta i završene su ovim rezultatom:

Članovi Lukavac — Bukinje 2 : 0 (15 : 8, 15 : 7), Kreka — Zvornik 2 : 0 (15 : 9, 15 : 8), Lukavac — Zvornik 2 : 0 (15 : 6, 15 : 4), Bukinje — Kreka 2 : 0 (15 : 4, 15 : 5), Lukavac — Kreka 2 : 0 (15 : 4, 15 : 8), Bukinje — Zvornik 2 : 1 (15 : 9, 10 : 15, 15 : 7).

Muški naraštaj: Lukavac — Kreka 2 : 0 (15 : 7, 15 : 13), Tuzla — Lukavac 2 : 0 (15 : 2, 15 : 6), Tuzla — Kreka 2 : 0 (15 : 6, 15 : 7).

Ženski naraštaj: Lukavac — Tuzla 2 : 0 (15 : 12, 15 : 3).

Prema gornjem postigla su društva na ovim natecanjima I okruga sledeća mesta: Članovi: I Lukavac, II Bukinje, III Kreka, Muški naraštaj: I Tuzla, II Lukavac, III Kreka. Ženski naraštaj: I Lukavac, II Kreka.

Kod nekih vrsta članova igra je bila dosta živa i interesantna, naročito u prvoj igri Lukavac — Bukinje i četvrtaj Bukinje — Kreka. Moglo se je videti i malodušnosti kod pojedinih igrača, kada su videli da je velika razlika u bodovima, što ne bi smelo biti, nego treba istrajati do kraja, a ne gubiti volje pri prvom neuspehu; svakako, da nije bilo ovakvih igrača rezultati bi bili mnogo bolji. S igrom možemo biti zadovoljni, jer je ovo prva godina što se

P. Č.

Čamil Hajdur.

u našoj župi igra odbojka, a nismo imali prilike da vidimo neku bolju momčad iz druge župe radi načina igre i dodavanja u igri, ali se nadamo, da ćemo moći go godine imati veći broj vrsta svih kategorija, kada društva vide, da je ova igra lepa, zdrava i interesantna.

Muški naraštaj dao je slabiju igru, radi malog treniranja i što je bio previše mlad i nerazvijen.

Ženski naraštaj igrao je nešto življe od muškog, ali se moglo opaziti da je lukavički više trenirao i davao je bolju igru i kombinacije.

Na ovogodišnjim utakmicama u odbojci ni jedno društvo nije postavilo vrstu članica i ako je društva, koja imaju lep broj članica. Ne znam na kome je krivica, ali ovo treba popraviti i zainteresovati članice za odbojku, kako bi do godine i njih mogli videti na natecanju.

Kada se završilo s natecanjem I okruga i saznalo se ko je pobednik, pristupilo se natecanju za prvenstvo župe među članovima između društava Lukavac—Bos. Brod, koja se završila s rezultatom Lukavac—Bos. Brod 2 : 0 (15 : 3, 15 : 4); prema tome prvak župe u odbojci među članovima je društvo Lukavac. Pošto se u II okrugu naraštaj nije natekao, to je ovo okružno natecanje među naraštajem ujedno bilo i župsko s rezultatima, koje sam napred naveo.

Ova takmičenja u odbojci prošla su u potpunom redu i bila su završena u 18.30; publika je pokazala velik interes za ovu igru, i ako se kod nas istom uvodi.

II Lakoatletska natecanja

Sutradan 4 vršile su se utakmice pojedinaca za prvenstvo župe u lakoj atletici i plivanju na 50 metara u slobodnom stilu.

Članovi su se natekali u šestoboju i to: proste vežbe, skok u visinu s motkom, skok u daljinu, bacanje kugle, bacanje diska i trčanje na 200 metara. Članice su se natecale u petoboju i to: proste vežbe, skok u vis, skok u dalj, bacanje koplja i trčanje na 100 metara.

Natecanju su pristupili 33 člana i 9 članica. Natecanje je počelo u 6 časova prigodnim nagovorom brata načelnika župe.

Ove godine prvi puta u našoj župi nateču se članovi u skoku s motkom, pa ipak su postignuti lepi rezultati, pogotovo ako se uzme, da se je imalo malo vremena za treniranje. Članice su se isto ove godine prvi puta takmičile u bacanju koplja 600 gr., ali rezultati bi mogli biti bolji. Zauzeli su nas je, da su samo dva društva poslala članice na natecanje i to Zvornik 5 i Brčko 4, i ako bi trebalo da su došli iz najmanje 9 društava. Tako isto i kod članova, 8 društava je poslalo 33 natecatelja i to Lukavac 8, Zvornik 5, Bukinje 5, Bos. Brod 5, Gračanica 4, Kreka 4, Tuzla 1 i Brčko 1. Ovom prilikom moraju otpasti izgovori onih društava, koji nisu mogli poslati ni jednog natecatelja, jer bar za ova natecanja nije

trebalo nikakvih troškova za sprave. Valjda nije bilo volje ni rada. Društava je, koja su mogla poslati i mnogo više članova i članica. Nadamo se, da će društva na idućem natecanju popraviti svoju grešku.

Kod članova postigli su najbolja mesta sledeća braća:

- 1 Maksimović Bogdan (Tuzla) 24.37 t.
- 2 Stuchly Oto (Kreka) 24.32 toč.
- 3 Karlović Josip (B. Brod) 23.12 toč.
- 4 Stanković Milan (B. Brod) 21.74 toč.
- 5 Popović Stevo (Zvornik) 21.39 toč.
- 6 Stanković Branko (Bukinje) 21.33 toč.

Kod članica postigle su najbolja mesta sestre:

- 1 Despotović Nata (Zvornik) 13.62 toč.
- 2 Blagojević Gospa (Zvornik) 12.95 t.
- 3 Dokić Olga (Zvornik) 12.87 toč.

U pojedinim granama postigli su najbolje rezultate sledeća braća:

Proste vežbe: Stuchly Oto, Kreka, 9 toč.; skok u visinu s motkom: Karlović Josip, B. Brod, 270 met.; skok u daljinu: Maksimović Bogdan, Tuzla, 5.89; bacanje kugle: Blagojević Aleksa, Zvornik, 10.06; bacanje diska: Stanković Branko, Bukinje, 26.50; trčanje na 200 met.: Karlović Josip, B. Brod, 26.4.

Kod natecanja članica postigle su najbolje rezultate u pojedinim granama sestre: po 10 točaka iz prostih vežbi dobile su 3 sestre iz Zvornika; skok u vis: 115 skočile su 3 sestre; skok u dalj: Nikolić Sofija, Brčko, sa 3.83; bacanje koplja: Marinković Olga, Brčko, 15.77; trčanje na 100 met.: Hadži Ristić Mira, Brčko, 15.3.

Ocenjivalo se po tablicama J. L. S., koje je propisao br. Savez. Po ovim tablicama ocenjivanje je previše strogo, jedna grana ocenjuje se strogo, druga blago, uzmimo za primer skok u vis s motkom, po pravilima J. L. A. S. treba skočiti najmanje 210 metr. pa dobiti 0.01 bod; a tko baci kuglu 7.25 kg tešku 5.40 metr. dobiva 0.06 bodova, nesrazmer je očit, mnogo je lakše jednom mladom članu baciti kuglu 5.40 pa i početniku, nego skočiti s motkom 210 met. Zato bi bilo dobro, kad bi se kod Saveza izradile tablice za pojedine grane lake atletike, koje bi važile najmanje 5 godina, ili što je još jednostavnije da se primi tablice, koje je izradila COS za ovogodišnje natecanje. Ovo je prva godina, da je obavezno skakanje s motkom u svim odeljenjima, pa ne moramo odmah da tražimo da se ocenjuje s ovako strogim tablicama, čime se ubija volja natecatelja. Naravno moramo voditi računa, da je u našem Savezu velika većina sokolskih društava skoro osnovana, pa prema tome i članstvo mlado, koje treba prilično dugo vremena da stigne stara društva, koja su tehnički jača.

III Natecanja u plivanju

Ove godine priredeno je u našoj župi prvi puta natecanje članova u plivanju na 50 metara u slobodnim stilu. Natecanje se je vršilo na reci Spreči. Za natecanje se je prijavilo 31 brat, a pristupilo ih je 18; 9 braće je ostupilo od natecanja radi umora, a četvorica nisu došla (Brčko 2 i Derventa 2).

Najbolje rezultate polučila su sledeća braća:

I Avdibegović Hazim, Lukavac, 37.9 sek.
II Stuchly Oto, Kreka, 40.8 sek.
II Polanski Hugo, Lukavac, 40.8 sek.
III Popović Stevo, Zvornik, 41.6 sek.

Rezultati nas zadovoljavaju kao i na prvom natecanju u našoj župi. Društva, kojima je moguće, trebala bi više da treniraju plivanje i da priređuju godišnje bar jedanput društveno natecanje u plivanju, te da zainteresuju što više svoje članstvo za onu granu telovežbe.

Tufekčić.

Župa Zagreb

SOKOLSKO DRUŠTVO ZAGREB IV

Treći susret naših i karlovačkih naraštajaca u lakoj atletici i odbojci dne 30 X o. g. na igralištu u Trnju svršio je tako, da smo bratski podelili pobede. Zagreb je pobedio u lakoj atletici s rezultatom 34 : 28, a Karlovac u odbojci sa 2 : 1.

Iako je vreme bilo ugodno i pogodno za dobre rezultate, ovi su tog puta izostali nešto radi raskvašenog terena, a nešto i radi neraspoloženja atletičara.

Natecalo se u disciplinama: trčanje: na 60, 100 i 1000 m; bacanja:

kugle od 5 kg i diska od 1.5 kg; skokovi: u vis i dalj zaletom.

Kod trčanja na 100 m ustanovljeno je da su meraci pogrešno izmerili prugu tako, da je njezin vanjski deo bio odmeren za 3.60 m kraće, pa je br. Tomić iz Karlovca na veliko iznenađenje svih prisutnih došao prvi na cilj.

Pojedini rezultati: 60 m: 1 Kovačević, Zagreb, 7.4 sek.; 2 Brozović, Zagreb, 7.5 sek.; 3 Tomić, Karlovac, 7.6 sek.; 100 m: 1 Tomić, Karlovac, 12.5 s.; 2 Brozović, Zagreb, 12.8 sek.; 3 Šoštar, Zagreb, 12.9 sek.; 1000 m: 1 Tomić, Karlovac, 3.09,6 min.; 2 Jandroković, Zagreb, 3.30 min.

Kroz cilj prošla su samo dvojica od 6 trkača. Ostali su bili žrtve preostrog tempa, kojeg je od početka do 10 m pred ciljem diktirao br. Maly (Zagreb), dok nije konačno i sam sustao od iznemoglosti. Br. Tomić (Karlovac) trčao je u istinu mnogo bolje i u zadnjim metcima osigurao pobedu svojem društvu.

Skok u dalj: 1 Brozović, Zagreb, 5.51 m; 2 Kovačević, Zagreb, 5.48 m; 3 Tomić, Karlovac, 5.39 m. Svestrani je Tomić ovde zatajio, a rezultati nisu zadovoljili prema onima prošle nedelje.

Skok u vis: 1 Tomić, Karlovac, 1.55 cm; 2 Tončić, Karlovac, 1.55 cm;

3 Zep, Zagreb, 1.50 cm; kugla: 1 Frajberger, Zagreb, 14.41 m; 2 Novaković, Karlovac, 12.08 m; 3 Čub, Karlovac, 11.82 m. Ovo je najbolji rezultat dana; odlično raspoloženi Frajberger mogao bi da se razvije u dobrog bacača.

Disk: 1 Frajberger, Zagr., 37.52 m; 2 Čub, Karlovac, 34.12 m; 3 Novaković, Karlovac, 33.12 m.

Takmičenja je vodio br. Milan Janković.

Istog dana dopodne vršene su međudruštvene utakmice u lakoj atletici muškog i ženskog naraštaja za prvenstvo društva u pojedinim disciplinama.

Posle ovih utakmica, koje su završene u lepom redu a uz živo sudevanje brojne publike, održana je utakmica u odbojci, koja je svršila s rezultatom 2 : 1 za Karlovac. Sudio je br. Stanko Tončić iz Zagreba.

Na društvenoj čajanci, koja je bila priredena u počast gostiju, bilo je mnogo bratske srdačnosti, koja nas je s Karlovcem još više povezala. Do odlaska braće Karlovčana, koji su došli u lepom broju pod vodstvom tajnika župe br. Dočkala, načelnika društva br. Kubička i prednjaka br. Stanka Tončića, trajala je i čajanka, s kojom je naše društvo otvorilo sezonu svojih zimskih priredaba.

Sokolski papir
za pisma

JUGOSLOVENSKA
SOKOLSKA MATICA

U svakoj je mapi 25 papira za pisma i 25 kuverata američkog formata sa sokolskim monogramom.
Cena mapi 32 Din. - Narudžbe prima Jugoslovenska Sokolska Matica, Ljubljana, Narodni dom.

Preporučamo tvrtke,
koje oglašuju u »Sokol. glasniku«!

industrija športskih proizvoda

M. DRUCKER

ZAGREB, ILICA 39
BEOGRAD, KNEZ MIHAJLOVA 35
(Pasaž Akademije Nauka)

Lakoatletika — Odbojka

Celokupna oprema za sve športove

ИНДУСТРИЈА СОКОЛСКИХ ПОТРЕПШТИНА

БРАНКО ПАЛЧИЋ • ЗАГРЕБ

Добављач Савеза Сокола краљевине Југославије Краљице Марије 6

Бројавни наслов: „Трикотажа“ Загреб • Телефон интерурбан 26-77

Израђујем све врсте соколских потрепштина за јавни и излетни наступ свих категорија нашег чланства и то тачно према пропису Савеза Сокола краљевине Југославије. Слике у оригиналним бојама прописних одећа налазе се у књизи „Организација Савеза СКЈ“. — Захтевајте цене и проспекте. — Цене врло умерене, а за тачну и солидну изработку јамчим.

**JUGOSLOVENSKA
SOKOLSKA MATICA
U LJUBLJANI**

REGISTROVANA ZADRUGA S OGRANIČENIM JAMSTVOM

opskrbljuje u smislu člana 2. svojih pravila sve sokolske organizacije u zemlji sa svim potrepnostima, koje su potrebne za izvajanje programa i za postignuće ciljeva našeg Sokolstva. Izdaje i raspisuje tiskanice, knjige i brošure sokolsko-programatskog, uzgojnog i propagandističnog sadržaja, plakate, diplome, značke, legitimacije i muzikalije. Komisijska prodaja odora svoju kategorija

NASLOV: JUGOSLOVENSKA SOKOLSKA MATICA, LJUBLJANA, NARODNI DOM
TELEFON BROJ 25-43. — POŠTANSKO ČEKOVNI RAČUN LJUBLJANA: 13.831
ZAHTEVAJTE CENIK

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

LJUBLJANA, PREŠERNOVA ULICA ŠT. 3

S PODRUŽNICO NA MIKLOŠIČEVI CESTI 13

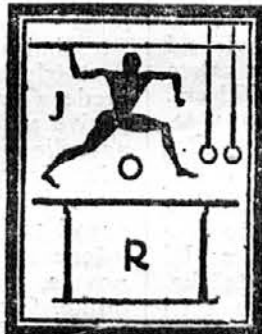
je najveća regulativna hranilnica u Jugoslaviji

Ima vlog nad 430,000,000.- Din, rezervnih zakladov

pa nad 10 mil. dinarjev

Za pupilne naložbe pa sodni depozitni oddelek za varčevanje mladine izdaje domaće hranilnice, za posiljanje po pošti pa svoje položajce. Za sve vloge jamči mestna občina z vsem svojim premoženjem in davno močjo. — Hranilnica kupuje in prodaja tudi devize in valute najkvalitetneje. Ta posel opravlja v svoji podružnici na Miklošičevi cesti št. 13. Telefon ce-trale št. 2016 in 2016, podružnice št. 2367. Čekovni račun pri Poštni hranilnici v Ljubljani, centralo št. 10.553, podružnice št. 16.188.

Uradne ure za stranke so od 8. do 12.30

TVORNICATELOVEŽBENIH
I SPORTSKIH SPRAVA

**J. ORAŽEM
• RIBNICA**

NA DOLENJSKEM
DRAVSKA BANOVINA

Dobavljač Savaza Sokola kraљевине Југославије, Ministarstva voјske i mornarice, svih škola te ostalih prosvetnih ustanova u kraљевini Југославији. Izrađujemo sve telovežbene sprave, kao američke salonske preče, ručne raznih veličina, telovežbene konje, kozlice, stole, garniture za skakanje, strunjače, garniture solonskih korika, mehanične garniture američkih korika sa valjkima na posova, švedske sprave ribstole, švedske bone, sedla za bone, pružne nosilice na pero, nosilice za juđ le druge manje sprave, kao diskoze, koplja, čunjeve, kugle, butice, i sportske kladiiva, stalke i mreže za odbojku, loppe sa zamkom, medicinske loppe i sportske lukove, kao i kompl. smuči (Sky), police za smuči i sve potrepštine. — Gornje sprave možemo dobavljati odmah sa skladišta po primitku narudžbe. Stabljine sprave, konstrukcije lestova, sprave za penjanje, kolabre, te armature za pohranu manjih sprava, kao i konstrukcije za lahne vezbljiste najmodernijih sistema i sprave prema posebnim željama dobavljamo u najkraće vreme po primitku potrebnih podataka za izvedbu tih sprava. Obnavljamo stare sprave. Izvedba najmodernija. Izrada solidna. Cene umerene. Ilustrovani katalog besplatno. Najbolja priznanja mnogih državnih zavoda. I Savaza Sokola kraљевine Југославије prilikom upreme sokolskog stadiona za Svesokolski slet u Beogradu. — Osnovano godine 1881